

Załącznik do Uchwały Nr XX/175/2016

Rady Miejskiej w Węgorzynie

z dnia 30 listopada 2016 roku

Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Węgorzyno
na lata 2016-2020

SPIS TREŚCI

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA.....	4
1. STRUKTURA STRATEGII.....	4
2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII.....	7
II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA.....	18
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY WĘGORZYNO.....	18
2. DEMOGRAFIA.....	19
3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	21
4. KOMUNIKACJA I TRANSPORT.....	23
5. GOSPODARKA.....	24
6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE.....	26
7. EDUKACJA I KULTURA.....	27
8. OCHRONA ZDROWIA.....	31
9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA.....	35
10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	38
11. POMOC SPOŁECZNA.....	39
12. SEKTOR POZARZĄDOWY.....	52
13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO.....	54
14. BEZROBOCIE.....	57
15. BEZDOMNOŚĆ.....	60
16. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE.....	61
17. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI.....	65
18. SYTUACJA DZIECKA.....	73
19. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH.....	79
20. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	81
21. ANALIZA SWOT.....	85
22. PODSUMOWANIE.....	92
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA.....	93
1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	93
2. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI.....	105
3. RAMY FINANSOWE.....	105
4. PROGNOZA ZMIAN.....	106
5. PROGRAMY I PROJEKTY.....	108
IV. UWAGI KOŃCOWE.....	112

WSTĘP

Strategia rozwiązywania problemów społecznych pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej. Dokument, w którym sformułowano społeczną misję samorządu, wyznacza cele i działania, których realizacja powinna w znaczny sposób przyczynić się do złagodzenia bądź rozwiązania problemów zidentyfikowanych w trakcie procesu tworzenia strategii. Realizacja założeń strategicznych ma szansę przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców gminy, w szczególności zaś tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Ma również doprowadzić do integracji społecznej.

Dokument został przygotowany na lata 2016-2020. Jest zgodny z założeniami odnoszących się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów w obszarze szeroko rozumianej pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie jednak zależała od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, Policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, kościoła, mieszkańcy gminy oraz eksperci. Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przeprowadzono również badania ankietowe wśród mieszkańców.

Mieszkańcy gminy wzięli udział w ankiecie „Problemy społeczne w opinii środowiska lokalnego”, mającej na celu zbadanie opinii mieszkańców na temat wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie oraz w ankiecie „Równość szans kobiet i mężczyzn”, badającej problem dyskryminacji ze względu na płeć.

Osobna ankieta, która pomogła w dokonaniu pogłębionej analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek oświatowych. Analizę tę przeprowadzono na podstawie ankiet wypełnionych przez dyrektorów i pedagogów z placówek oświatowych funkcjonujących na terenie gminy.

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. STRUKTURA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgorzyno składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wprowadzającej, analityczno-diagnostycznej i programowej.

Część wprowadzająca zawiera informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i strategiczno-programowych) tworzenia dokumentu.

Część analityczno-diagnostyczna zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, która została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jego mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT), a także analizie ankiet, skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy). Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach:

- Demografia;
- Infrastruktura techniczna;
- Komunikacja i transport;
- Gospodarka;
- Zasoby i warunki mieszkaniowe;
- Edukacja i kultura;
- Ochrona zdrowia;
- Sport, rekreacja i turystyka;
- Bezpieczeństwo publiczne;
- Pomoc społeczna;
- Sektor pozarządowy;
- Bezrobocie;
- Bezdomność;
- Problemy uzależnień i przemocy w rodzinie;
- Problemy równości płci,
- Sytuacja dziecka;
- Sytuacja osób starszych;
- Sytuacja osób niepełnosprawnych.

Część programowa zawiera najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Są one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań. W części programowej są również wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań. Ponadto przedstawione są ramy finansowe strategii, prognoza zmian oraz informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu oraz prowadzenia

monitoringu jego realizacji. Dla realnej oceny stopnia wdrożenia dokumentu jest przygotowany wykaz wskaźników monitoringowych.

Poniższy diagram prezentuje strukturę Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgorzyno.

Diagram 1. Struktura dokumentu strategii

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY WĘGORZYNO

CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

- informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i programowych) tworzenia dokumentu;
- ocena wdrożenia poprzednio realizowanej strategii.

CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA

- informacje ogólne dotyczące gminy;
- diagnoza sytuacji gospodarczo-społecznej w gminie z wykorzystaniem źródeł zastanych, analizy SWOT oraz analizy ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych i reprezentantów środowiska lokalnego.

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

- założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań;
- podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji;
- źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań;
- wskaźniki monitoringowe;
- ramy finansowe strategii;
- prognoza zmian;
- informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu.

2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

2.1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 575),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1518),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 169 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 224 z późn.zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz.645)
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.),

- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 966 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 239 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 157),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 546, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2.2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgorzyno jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i miejskim. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

2.2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju, a następnie na niej pozostanie. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;

2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Dokument zawiera również kilka nadrzędnych celów Unii Europejskiej do 2020 roku:

- ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10% z obecnych 15% oraz zwiększenie odsetka osób w wieku 30-34 lata posiadających wyższe wykształcenie z 31% do co najmniej 40%,
- ograniczenie liczby Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa o 25% poprzez wydobycie z ubóstwa 20 mln osób.

W ramach trzech priorytetów tematycznych w omawianym dokumencie przygotowano siedem projektów przewodnich. Projekt „**Unia innowacji**” ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii. Z kolei projekt „**Młodzież w drodze**” służy poprawie wyników systemów kształcenia oraz podniesieniu atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej, a projekt „Europejska agenda cyfrowa” zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstw domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego.

Projekt „**Europa efektywnie korzystająca z zasobów**” ma na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej, natomiast projekt „**Polityka przemysłowa w erze globalizacji**” służy poprawie otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP, oraz wspieraniu rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurowania na rynkach światowych.

Celem projektu „**Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia**” jest modernizacja rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy, a projekt „**Europejski program walki z ubóstwem**” zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2014-2020

Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) na lata 2014-2020 określają priorytety Unii Europejskiej na najbliższe lata, stanowiąc ramy zarówno polityczne, jak i budżetowe (odpowiadając na pytanie, „w jakich obszarach UE powinna inwestować mniej lub więcej w przyszłości”).

Na wniosek Komisji Europejskiej objęto Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności wspólnymi ramami strategicznymi, które obejmują również Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki. Na podstawie przyjętych założeń w okresie programowania 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny zapewni finansowanie działań strukturalnych na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach czterech głównych obszarów inwestycji: zatrudnienia, edukacji, włączenia społecznego i usprawniania administracji publicznej. Natomiast Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji posłuży do finansowania pomocy na rzecz pracowników zwolnionych w następstwie poważnej zmiany strukturalnej oraz łagodzenia skutków, jakie dla rolników pociągają nowe umowy handlowe.

W dziedzinie wzrostu zatrudnienia i spójności wprowadzono nowy instrument, jakim jest zarządzany centralnie program „Łącząc Europę”, który ma na celu finansowanie priorytetowych przedsięwzięć infrastrukturalnych w dziedzinie energii, transportu oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych, których realizacja leży w interesie całej Unii Europejskiej.

Nowy program „Zdrowie na rzecz wzrostu” będzie ukierunkowany na działania o wyraźnej unijnej wartości dodanej, zgodnie z celami Strategii „Europa 2020”. Głównym celem programu jest współpraca z państwami członkowskimi UE w celu ochrony obywateli przed transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi, osiągnięcia większej stabilności usług opieki zdrowotnej oraz poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, przy jednoczesnym zachęcaniu do innowacji w dziedzinie ochrony zdrowia.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej

stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

W ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym,
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
- rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci,
- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego,
- ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych,
- ograniczenie bezrobocia długookresowego,
- zmniejszenie bezrobocia młodzieży,
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy – ALMP,
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności,
- powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego,
- wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością,
- dostęp do pracowników socjalnych,
- rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej,
- zaangażowanie obywateli w działalność społeczną,

- realizacja NSIS przez samorzady terytorialne,
- dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

W nowej perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku.

Program powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. PO WER będzie również wspierać innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój jest ukierunkowany na następujące obszary:

- realizację działań skierowanych do młodych, bezrobotnych osób w wieku od 15. do 24. roku życia i poprawę ich sytuacji na rynku pracy w ramach „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych” i „Gwarancji dla młodzieży”,
- wdrożenie reform systemów i struktur w wybranych obszarach polityk publicznych, kluczowych z punktu widzenia Strategii „Europa 2020” i krajowych programów reform,
- wspieranie jakości, skuteczności i otwartości szkolnictwa wyższego jako instrumentu budowy gospodarki opartej o wiedzę,
- poszukiwanie nietypowych, innowacyjnych, stosowanych w innych krajach metod rozwiązywania problemów społecznych,
- realizację programów w zakresie mobilności ponadnarodowej.

2.2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku jest dokumentem, który określa cele polityki rozwoju prowadzonej w regionie, w tym polityki społecznej. W jej ramach sformułowano wizję rozwoju („region konkurencyjny, stwarzający

wszechstronne możliwości rozwoju, zwłaszcza osobom przedsiębiorczym, wykształconym i kreatywnym oraz małym i średnim podmiotom gospodarczym”) i misję województwa („stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”) oraz wyznaczono 6 celów strategicznych, z których wyprowadzono 34 cele kierunkowe.

Założenia polityki społecznej ujęto w ramach celu strategicznego nr 6. „Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu” oraz służących jego osiągnięciu celach kierunkowych:

- 6.1 Wspieranie funkcji rodziny;
- 6.2. Zwiększanie jakości i dostępności opieki zdrowotnej;
- 6.3. Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego;
- 6.4. Wzmacnianie tożsamości i integracji społeczności lokalnej;
- 6.5. Rozwijanie dorobku kulturowego jako fundamentu tożsamości regionalnej;
- 6.6. Przeciwdziałanie ubóstwu i procesom marginalizacji społecznej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Łobeskim na lata 2012-2020

Podstawą polityki społecznej w powiecie łobeskim jest strategia, która określa misję, cele i kierunki działania oparte na analizie uwarunkowań zewnętrznych otoczenia powiatu łobeskiego i jego uwarunkowaniach wewnętrznych oraz wskazuje na sposób ich monitorowania. Dokument określa opcje rozwoju poszczególnych instrumentów prowadzenia polityki społecznej na rzecz skutecznego rozwiązywania problemów społecznych, zawiera także podstawowe informacje o strategii społecznej w powiecie łobeskim, uwzględniając stan jednostek polityki społecznej o charakterze lokalnym. Zaproponowane cele i kierunki działania są spójne z dokumentami określającymi politykę społeczną na szczeblu krajowym i regionalnym, ale przede wszystkim uwzględniają propozycje uczestników debat strategicznych.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Łobeskim sformułowano następujące priorytety, cele szczegółowe i kierunki działań:

PRIORYTET 1. EDUKACJA

CELE SZCZEGÓŁOWE: 1.1. Działać w kierunku rozwijania świadomości zagrożeń.

- Kierunki działania:

1.1.1. Warsztaty dla rodziców w oparciu o istniejącą bazę oświatową.

1.1.2. Przeprowadzanie szkoleń dla pracowników samorządowych.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 1.2. Działać na rzecz wzmocnienia struktury oświaty w zakresie działań edukacyjnych i profilaktycznych.

- Kierunki działania:

1.2.1. Kontynuowanie dobrych praktyk – autorskie programy edukacyjne na poziomie szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich.

1.2.2. Wzmocnić struktury tworzące bezpieczne szkoły.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 1.3. Podjąć działania na rzecz szerokiej edukacji społeczeństwa na temat zagrożeń społecznych i instrumentów pomocy w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom.

- Kierunki działania:

1.3.1. Kontynuacja współpracy z lokalnymi mediami w zakresie popularyzacji form pomocy społecznej.

1.3.2. Organizacja cyklicznych szkoleń dla bezpośrednich beneficjentów pomocy społecznej.

1.3.3. Upowszechnianie i popularyzacja dobrych praktyk, projektów i działań z kategorii asekuracji i wyprzedzania.

PRIORYTET 2. PROBLEMY SPOŁECZNE

CELE SZCZEGÓŁOWE: 2.1. Przeciwdziałać zjawiskom wzrastających patologii społecznych i braku poczucia bezpieczeństwa.

- Kierunki działania:

2.1.1. Działalność profilaktyczna – szeroko pojęta (edukacja).

2.1.2. Pełne wykorzystanie bazy infrastrukturalnej Ośrodka Monar w Grabowie dla osób uzależnionych z możliwością terapii.

2.1.3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i niwelowanie skutków tego problemu społecznego.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 2.2. Przeciwdziałać uzależnieniom.

- Kierunki działania:

2.2.1. Zwiększanie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji i reintegracji poprzez rozwój i wspieranie nowoczesnych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychotropowych.

2.2.2. Szeroko pojęta edukacja i stworzenie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 2.3. Przeciwdziałanie bezrobociu.

- Kierunki działania:

2.3.1 Wyrównanie szans podjęcia zatrudnienia przez osoby defaworyzowane na rynku pracy.

2.3.2. Promowanie indywidualnych sukcesów i wyzwalanie inicjatywy w poszukiwaniu pracy.

2.3.3. Umożliwienie osobom bezrobotnym zdobycia lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 2.4. Podejmować działania w kierunku likwidacji barier infrastrukturalnych i instytucjonalnych dla zwiększania dostępności do obiektów publicznych i miejsc zamieszkania oraz zwiększenia samodzielności osób starszych i niepełnosprawnych.

- Kierunki działania:

2.4.1. Działania na rzecz likwidacji barier architektonicznych.

2.4.2. Tworzenie mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i ruchowo.

2.4.3. Stworzenie osobom niepełnosprawnym i starszym warunków do samodzielnego życia w rodzinie i środowisku lokalnym.

PRIORYTET 3 SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

CELE SZCZEGÓŁOWE: 3.1. Tworzyć warunki dla szerszej współpracy sektora publicznego i pozarządowego.

- Kierunki działania:

3.1.1. Tworzenie partnerstw pomiędzy sektorem publicznym a organizacjami pozarządowymi.

3.1.2. Rozwijanie różnych form wolontariatu wspomagającego realizowanie zadań pomocy społecznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 3.2 Działać w kierunku wzrostu wyrozumiałości i tolerancji społecznej.

- Kierunki działania:

3.2.1. Kreowanie postaw wyrozumiałości i tolerancji wśród społeczności lokalnej.

3.2.2. Edukacja społeczna w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych i ich możliwości.

PRIORYTET 4: INFRASTRUKTURA

CELE SZCZEGÓŁOWE: 4.1. Tworzenie właściwej i o wysokim standardzie bazy dla realizacji zadań społecznych.

- Kierunki działania:

4.1.1. Stworzenie warunków do powstawania placówek wsparcia dziennego dla osób starszych.

4.1.2. Tworzenie Środowiskowych Domów Samopomocowych, Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz Zakładów Aktywności Zawodowej.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 4.2. Rozwój systemu instytucjonalnego na rzecz opieki nad dzieckiem i rodziną.

- Kierunki działania:

4.2.1. Zwiększenie efektywności oferty wsparcia dzieci i rodzin.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 4.3. Polepszenie warunków do funkcjonowania i rozwoju ekonomii społecznej.

- Kierunki działania:

4.3.1. Stworzenie realnych warunków i możliwości powstawania nowych podmiotów ekonomii społecznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 4.4. Stworzyć warunki do rozwoju zaplecza sportowego i rehabilitacyjnego.

- Kierunki działania:

4.4.1. Zwiększyć dostępność istniejącego zaplecza rehabilitacyjnego z jednoczesną rozbudową jego infrastruktury technicznej.

PRIORYTET 5: FINANSE

CELE SZCZEGÓŁOWE: 5.1. Podjąć działania na rzecz pozyskania zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

- Kierunki działania:

5.1.1. Pozyskiwanie środków na rzecz wspierania konkretnych projektów z zakresu problematyki społecznej.

5.1.2. Zakładanie fundacji i stowarzyszeń z udziałem partnerów dla realizacji długookresowych programów.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 5.2. Działać na rzecz wsparcia finansowego rodzin.

- Kierunki działania:

5.2.1. Wsparcie instytucjonalne dla rodzin wielodzietnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE: 5.3. Tworzyć warunki na rzecz zabezpieczenia szeroko rozumianych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

- Kierunki działania:

5.3.1. Włączanie jednostek niepublicznych do realizacji zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych.

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Centrum Inicjatyw Wiejskich w Łobzie na lata 2016-2022

Równolegle z pracami nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgorzyno trwały prace nad przygotowaniem Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania Centrum Inicjatyw Wiejskich w Łobzie na lata 2016-2022, w której uczestniczy 5 gmin powiatu łobeskiego – Gmina Dobra, Gmina Łobez, Gmina Radowo Małe, Gmina Resko i Gmina Węgorzyno. Lokalna Strategia Rozwoju LGD Centrum Inicjatyw Wiejskich będzie jednofunduszowa. Jej realizacja będzie finansowana z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY WĘGORZYNO

Gmina Węgorzyno jest gminą miejsko-wiejską położoną w centralnej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie łobeskim. Zajmuje powierzchnię 256 km². Jest jedną z siedmiu jednostek wchodzących w skład powiatu łobeskiego. Do gminy, oprócz miasta Węgorzyno, będącego siedzibą władz gminy, należy dziewiętnaście sołectw: Brzeźniak, Chwarstno, Cieszyno, Gardno, Kraśnik, Lesięcin, Mielno, Mieszewo, Połchowo, Przytoń, Runowo, Runowo Pomorskie, Sarnikierz, Sielsko, Trzebawie, Węgorzynko, Wiewiecko, Winniki, Zwierzynek.

Pod względem fizycznogeograficznym gmina Węgorzyno leży w obszarze dwóch mezoregionów: Pojezierza Ińskiego oraz Wysoczyzny Łobeskiej. Pierwszy z nich cechuje bogata rzeźba terenu oraz znaczne wzniesienie nad poziom morza. Lokalny krajobraz charakteryzują pokryte kompleksami leśnymi wzgórza morenowe, a zagłębienia powierzchni wypełniają jeziora rynnowe, również pochodzenia polodowcowego. Największym z nich jest Woświn (o powierzchni 831 ha), położone w południowo-zachodniej części gminy. Dla ochrony unikalnych i wyróżniających się elementów przyrodniczych i krajobrazowych Pojezierza Ińskiego w 1981 roku utworzony został Iński Park Krajobrazowy, którego fragment zajmuje południową część gminy. Wysoczyzna Łobeska przylega od północy do Pojezierza Ińskiego, od którego różni się mniejszym wzniesieniem nad poziom morza oraz niewielkim zróżnicowaniem rzeźby terenu. Cechą charakterystyczną tego mezoregionu jest także mniejsza liczba jezior. Wysoczyznę przecina przepływająca przez rynny polodowcowe dolina rzeki Regi wraz z dopływami. Główną osią hydrologiczną obszaru gminy jest Ukleja, lewy dopływ Regi o długości 48 km, która wypływa z jeziora Dłusko i dzieli tereny gminy na dwie części, płynąc w kierunku północnym. Gmina Węgorzyno graniczy z gminami Ińsko, Chociwel, Dobra, Radowo Małe, Łobez i Drawsko Pomorskie.

Miejsko-wiejska gmina Węgorzyno, pragnąc mieć wpływ na rozwój i promocję gminy, bierze udział w pracach i działaniach związków ponadgminnych, m.in. uczestniczy w Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania Centrum Inicjatyw Wiejskich, Związku Gmin Unia Miast i Gmin Dorzecza Regi, Stowarzyszeniu Gmin Polskich Euroregionu „Pomerania”,

Ogólnopolskim Stowarzyszeniu Gmin Cysterskich, Związku Miast i Gmin Pojezierza Drawskiego, Stowarzyszeniu Lokalnej Grupy Rybackiej „Sieja”.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Węgorzyno pytania pozwalające uzyskać opinie na temat walorów gminy oraz czynników, które ograniczają jej możliwości rozwojowe.

Na wstępie przedstawiciele środowiska lokalnego poproszono o wskazanie największych atutów gminy. Wypełniający niniejszą ankietę najczęściej wymieniali korzystne położenie geograficzne gminy – przy drodze krajowej nr 20. Atuty wynikające z położenia geograficznego to również niezaprzeczalne walory przyrodniczo-krajobrazowe, takie jak liczne jeziora, lasy oraz zabytki mogące stanowić o dużej atrakcyjności turystycznej tego terenu. Respondenci docenili porządek i zadbane środowisko naturalne. Zwrócono także uwagę na dobrze rozwinięte rolnictwo, leśnictwo oraz innowacyjne pomysły władz lokalnych.

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowani identyfikowali słabe strony gminy. Najczęściej wśród wypowiedzi mieszkańców na ten temat pojawiał się brak lokalnych przedsiębiorstw i wynikający stąd niedostatek miejsc pracy. Zdaniem zdecydowanej większości respondentów jest to najpoważniejszy problem tego regionu. Analizując słabe strony gminy, badani zwrócili także uwagę na trudności komunikacyjne, zwłaszcza brak połączeń z mniejszymi miejscowościami, jak również nasilający się ruch samochodowy, powodujący zanieczyszczenie środowiska. Wspomniano też o braku złołka.

2. DEMOGRAFIA

Na koniec 2014 roku gmina Węgorzyno miała 7 170 mieszkańców, w tym 3 544 kobiety, które stanowiły 49,40% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła 28 osób na km². W latach 2012-2014 z roku na rok systematycznie zmniejszała się liczba dzieci i młodzieży, jak również osób w wieku produkcyjnym, sukcesywnie rosła natomiast liczba osób starszych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1 403	1 383	1 359
liczba osób w wieku produkcyjnym	4 599	4 567	4 527
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 198	1 241	1 284
ogółem	7 200	7 191	7 170

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów przyrost naturalny oraz saldo migracji, która odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym. Dane w tym zakresie odnoszące się do gminy Węgorzyno przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba urodzeń żywych	66	71	75
liczba zgonów	79	78	76
przyrost naturalny	-13	-7	-1

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W analizowanym okresie liczba urodzeń żywych w gminie Węgorzyno z roku na rok zwiększała się (od 66 w 2012 r., poprzez 71 w 2013 r., do 75 w 2014 r.), a jednocześnie systematycznie malała liczba zgonów (od 79 w 2012 r., poprzez 78 w 2013 r., do 76 w 2014 r.). Pomimo tego, określany na podstawie przytoczonych danych przyrost naturalny był w latach 2012-2014 ujemny (odpowiednio: -13, -7, -1), bowiem liczba zgonów przewyższała każdego roku liczbę urodzeń żywych.

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
zameldowania spoza gminy	76	100	103
w tym z zagranicy	1	1	0
wymeldowania poza gminę	105	128	123
w tym za granicę	0	1	0
saldo migracji w ruchu wewnętrznym	-30	-28	-20
saldo migracji w ruchu zagranicznym	1	0	0
saldo migracji ogółem	-29	-28	-20

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Na liczbę mieszkańców w gminie wpływał również ruch migracyjny, przy czym migracje odbywały się głównie w ruchu wewnętrznym. Saldo migracji w analizowanym okresie zmniejszało się, jednak bilans migracji był stale niekorzystny (-29 w 2012 r., -28 w 2013 r. -20 w 2014 r.).

Dane statystyczne odnoszące się do procesów demograficznych zachodzących w gminie Węgorzyno każą zwrócić baczną uwagę na uwidocznione w nich istotne kwestie.

Dotyczą one zarówno malejącego udziału w populacji gminy przedprodukcyjnej i produkcyjnej grupy wiekowej, jak i systematycznego wzrostu liczby osób starszych.

Opisane wyżej tendencje uzasadniają niezbyt korzystną prognozę demograficzną dla gminy i stanowią poważne wyzwanie dla władz lokalnych i instytucji pomocy społecznej. Zadania, jakie przed nimi stoją wymagają bowiem oprócz, co oczywiste, adresowania usług społecznych do rodzin, dzieci i młodzieży, także dostosowywania ich, w znacznie większym zakresie niż dotychczas, do potrzeb seniorów. Należy mieć na względzie, że coraz większej grupie ludzi starszych trzeba będzie udzielać stosownej pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwić im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Węgorzyno jest zróżnicowany. Dobrze rozwinięty jest system zaopatrzenia w wodę, z 17 ujęć zlokalizowanych w miejscowościach Węgorzyno, Chwarstno, Sielsko, Brzeźniak, Mieszewo, Podlipce, Kąkolewice, Cieszyno, Gościśław, Przytoń, Gardno, Dłusko, Rogówko, Winniki, Włodawa, Wiewiecko (bez uzdatniania) i Kowale (bez uzdatniania) korzysta ponad 93% mieszkańców. Dalszych inwestycji wymaga natomiast sieć kanalizacyjna, w którą uzbrojone jest w znacznej części tylko miasto Węgorzyno, oraz planowana rozbudowa sieci gazowej. Na terenie gminy funkcjonuje biologiczna oczyszczalnia ścieków, zlokalizowana między trzema miejscowościami: Węgorzyno, Runowo Pomorskie i Połchowo. Do oczyszczalni dopływają ścieki rurociągiem tłocznym z przepompowni sieciowej z miasta Węgorzyno. Zbiorowym zaopatrzeniem w wodę, odprowadzaniem ścieków i eksploatacją oczyszczalni zajmują się Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. z siedzibą w Goleniowie. Dane szczegółowe na temat sieci wodociągowej, kanalizacyjnej gazowej i drogowej w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Infrastruktura techniczna w gminie w 2014 roku

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	74,00
liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	6 727
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	12,4
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	2 574
oczyszczalnie ścieków	

liczba oczyszczalni ścieków	1
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnię ścieków	2 574
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w km)	11,585
liczba ludności korzystającej z sieci gazowej	170
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie (w km)	177
w tym długość dróg gminnych (w km)	66

Dane Urzędu Miejskiego w Węgorzynie i Głównego Urzędu Statystycznego.

Podmiotem odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest Zakład Usług Komunalnych w Węgorzynie K. Makarski i M. Makarska, a miejscem ich zagospodarowania jest Regionalny Zakład Gospodarowania Odpadami w Słajsinie oraz Stacja Przeladunkowa Odpadów w Mielenku Drawskim.

W miejscowości Połchowo zlokalizowano Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, w którym mieszkańcy mogą pozostawiać następujące odpady komunalne zebrane w sposób selektywny:

- a) zużyte baterie i akumulatory;
- b) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- c) szkło;
- d) odpady wielkogabarytowe;
- e) odpady budowlane i rozbiórkowe;
- f) chemikalia (opakowania po farbach, rozpuszczalnikach, olejach odpadowych itp.)
- g) zużyte opony oraz opakowania po środkach ochrony roślin;
- h) odpady ulegające biodegradacji oraz odpady zielone.

W uzupełnieniu danych dotyczących infrastruktury technicznej warto przedstawić informacje na temat najważniejszych inwestycji, jakie zrealizowano w gminie w ostatnich latach. Inwestycje te, poza sferą techniczną, obejmowały obszar kultury, sportu i rekreacji.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w latach 2012-2014:

- budowa i przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Węgorzynie,
- zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Węgorzynie – urządzenie placu zabaw wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą,
- budowa pomostu rekreacyjnego na jeziorze Brzeźniak,
- przebudowa budynku mieszkalnego z przeznaczeniem na świetlicę wiejską w Ginawie,
- zagospodarowanie i wyposażenie obiektu rekreacyjno-turystycznego w Węgorzynie,

- budowa sieci wodociągowej i przesyłowej w północnowschodniej części gminy: Runowo – Kraśnik i Lesięcin – Gardno,
- budowa świetlicy wiejskiej w Runowie wraz z pomieszczeniami remizy OSP,
- wyposażenie boiska Orlik w elementy siłowni plenerowej,
- utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych – Etap 1.,
- przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Gościśław,
- budowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Węgorzynie,
- wykonanie hybrydowego oświetlenia terenu w miejscowości Kąkolewice,
- przebudowa dróg gminnych: ul. Pionierów, ul. Witosa, ul. Sikorskiego, ul. Zamkowa w Węgorzynie,
- doposażenie 5 miejsc rekreacji w miejscowości Runowo Pomorskie i Węgorzyno oraz stworzenie street workout parku w miejscowości Węgorzyno,
- wykonanie hybrydowego oświetlenia w miejscowościach Runowo Pomorskie i Runowo,
- przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Sarnikierz.

4. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Przez teren gminy przebiegają ważne szlaki komunikacyjne: droga krajowa nr 20 (Stargard Szczeciński – Gdynia), drogi wojewódzkie nr 146 (Jenikowo – Dobra – Strzmiele,) i nr 151 (Świdwin – Łobez – Węgorzyno – Recz – Barlinek – Gorzów Wielkopolski) oraz sieć dróg powiatowych i gminnych.

Ponadlokalne połączenia zapewnia również linia kolejowa ze stacjami osobowymi w miejscowościach: Cieszyno, Lesięcin, Runowo Pomorskie, Wiewiecko i Węgorzyno. Ponadto w Runowie Pomorskim znajduje się stacja osobowo-towarowa o znaczeniu ogólnopolskim, która umożliwia mieszkańcom gminy korzystanie z dalekobieżnej komunikacji kolejowej. Uzupełnieniem sieci jest odgałęziająca się w Runowie Pomorskim trasa Runowo Pomorskie – Chojnice.

Podmioty świadczące usługi komunikacyjne w gminie to: PKS Gryfice Sp. z o.o. oraz Firma „EJ” Edward Zieliński Jerzy Paraszczak.

Dobre połączenia komunikacyjne w gminie mają mieszkańcy miejscowości Węgorzyno, Runowo Pomorskie, Wiewiecko i Ginawa. Z trudnościami komunikacyjnymi zmagają się natomiast mieszkańcy miejscowości Sulice, Chwarstno Trzebawie i Sarnikierz.

5. GOSPODARKA

Sytuacja gospodarcza regionu w istotny sposób wpływa na poziom życia jego mieszkańców. Ważnym sektorem gospodarki lokalnej w gminie Węgorzyno jest rolnictwo, stanowiące źródło utrzymania znacznej części ludności. Użytki rolne zajmują ok. 163 km², tj. 64% powierzchni gminy (z tego grunty orne obejmują 113 km², tj. 44% powierzchni gminy). Udział lasów i gruntów leśnych w ogólnej powierzchni gminy wynosi ok. 26%, natomiast łąk i pastwisk ponad 19%. Poniższa tabela przedstawia strukturę gruntów w gminie.

Tabela 5. Użytki rolne, lasy i grunty leśne

powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)		16 317
w tym:	grunty orne (w ha)	11 307
	sady (w ha)	43
	łąki i pastwiska (w ha)	4 967
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)		6 666

Dane Urzędu Miejskiego w Węgorzynie.

W gminie dominują gleby IVa, V, VI i VIb klasy bonitacyjnej. Grunty III klasy stanowią dość niski odsetek powierzchni gminy i występują głównie w jej zachodniej części.

Dane szczegółowe na temat podmiotów gospodarczych w gminie w latach 2012-2014 przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 6. Podmioty gospodarki narodowej w gminie wg rejestru REGON w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba podmiotów w sektorze publicznym	20	20	20
liczba podmiotów w sektorze prywatnym	489	495	489
liczba podmiotów ogółem	509	515	509

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2012-2014 wśród podmiotów gospodarczych w gminie zdecydowanie dominowały przedsiębiorstwa zaliczające się do prywatnego sektora własności (489 podmiotów w 2012 r., 495 w 2013 r., 489 w 2014 r.). Podmioty gospodarcze działały głównie w takich sekcjach, jak: handel i naprawy (107), budownictwo (103), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (50), przetwórstwo przemysłowe (48) oraz transport i gospodarka magazynowa (45). Dane szczegółowe na temat podmiotów gospodarczych w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) na koniec 2014 roku

sekcja	liczba podmiotów
A. rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	20
B. górnictwo i wydobywanie	1
C. przetwórstwo przemysłowe	48
D. wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2
E. dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją transport i gospodarka magazynowa	1
F. budownictwo	103
G. handel hurtowy, detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	107
H. transport i gospodarka magazynowa	45
I. działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	13
J. informacja i komunikacja	7
K. działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11
L. działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	50
M. działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	11
N. działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	15
O. administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	7
P. edukacja	10
Q. opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13
R. działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10
S i T i U pozostała działalność	35

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W analizowanym okresie na terenie gminy Węgorzyno powstała firma Lukandor Sp. z o.o., zatrudniająca 19 osób.

6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności determinują w znacznym stopniu jakość jej bytowania. Niejednokrotnie określają również granice możliwości realizowania własnych aspiracji życiowych. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat mieszkań w gminie Węgorzyno, liczby izb mieszkalnych i powierzchni użytkowej mieszkań w latach 2012-2014. W tabeli wyodrębniono dane na temat mieszkań komunalnych i socjalnych.

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba mieszkań w gminie ogółem	2 361	2 365	2 369
liczba izb mieszkalnych	9 051	9 084	9 111
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (w m ²)	166 590	167 536	168 396
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	70,56	70,84	71,08
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m ²)	23,14	23,30	23,48
liczba mieszkań komunalnych	155	156	143
liczba izb w mieszkaniach komunalnych	255	243	217
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	7 427	7 247	6 707
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	47,92	46,46	46,90
łączna liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	559	543	524
przeciętna pow. użytkowa mieszkania komunalnego na 1 osobę (w m ²)	13,29	13,35	12,80
liczba mieszkań socjalnych	13	13	13
liczba izb w mieszkaniach socjalnych	11	11	11
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (w m ²)	429	429	429
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania socjalnego (w m ²)	33,00	33,00	33,00
łączna liczba osób mieszkających w mieszkaniach socjalnych	15	15	15
przeciętna pow. użytkowa mieszkania socjalnego na 1 osobę (w m ²)	28,6	28,6	28,6

Dane Urzędu Miejskiego w Węgorzynie i Głównego Urzędu Statystycznego.

W analizowanym okresie ogólna liczba mieszkań w gminie systematycznie, choć w niewielkim stopniu, wzrastała (2 361 w 2012 r., 2 365 w 2013 r., 2 369 w 2014 r.). Zwiększała się tym samym liczba izb mieszkalnych (9 051 w 2012 r., 9 084 w 2013 r., 9 111 w 2014 r.) i łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (166 590 m² w 2012 r., 167 536 m² w 2013 r., 168 396 m² w 2014 r.). Wzrastała również sukcesywnie przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania (70,56 m² w 2012 r., 70,84 m² w 2013 r., 71,08 m² w 2014 r.) oraz przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę (23,14 m² w 2012 r., 23,30 m² w 2013 r., 23,48 m² w 2014 r.).

W latach 2012-2014 liczba mieszkań komunalnych ulegała wahaniom (od 155 w 2012 r., poprzez 156 w 2013 r. do 143 w 2014 r.). Zmniejszyła się natomiast liczba izb

w mieszkaniach (z 255 w 2012 r. do 217 w 2014 r.), podobnie łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (z 7 427 m² w 2012 do 6 707 m² w 2014 r.). Wahala się przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania komunalnego (od 47,92 m² w 2012, poprzez 46,46 m² w 2013 r. do 46,90 m² w 2014 r.) i przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania komunalnego przypadająca na jedną osobę (od 13,29 m² w 2012 r., poprzez 13,35 m² w 2013 r., do 12,80 m² w 2014 r.).

W całym analizowanym okresie w zasobach mieszkaniowych gminy była taka sama liczba mieszkań socjalnych (po 13 w każdym roku), podobnie liczba izb mieszkalnych (po 11), a także łączna powierzchnia użytkowa mieszkań socjalnych (po 429 m²) i przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania socjalnego (po 33 m²). Zamieszkiwało w nich rokrocznie po 15 osób, więc przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania socjalnego przypadająca na jedną osobę wynosiła 28,6 m².

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. W Węgorzynie tej formy pomocy udziela Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	121	86	103
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	94 694	116 175	142 013

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Liczba rodzin, którym decyzją administracyjną przyznano w gminie dodatek mieszkaniowy, ulegała w latach 2012-2014 wahaniom (121 w 2012 r., 86 w 2013 r., 103 w 2014 r.). Wysokość kwot przeznaczonych na ten cel systematycznie rosła (94 694 zł w 2012 r., 116 175 zł w 2013 r., 142 013 zł w 2014 r.).

7. EDUKACJA I KULTURA

Edukacja, rozumiana jako wychowanie, wykształcenie, nauka oraz zdobywanie wiedzy, umiejętności i kształcenie, pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jako proces trwający od dzieciństwa jest sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego. Nie należy przy tym zapominać, że przedszkole i szkoła należą do głównych

czynników socjalizacji, odpowiedzialnych za przekazanie informacji, umiejętności i wartości, które społeczeństwo uważa za ważne dla życia społecznego. Głównym problemem edukacji jest nierówny dostęp do niej przez całe życie, efektem czego są zróżnicowane szanse życiowe poszczególnych grup ludności, np. młodzieży mieszkającej na wsi i w gminie, dziewcząt i chłopców, dorosłych bez wykształcenia i z wykształceniem.

W roku szkolnym 2013/2014 w gminie Węgorzyno funkcjonowało 9 placówek oświatowo-wychowawczych:

- Przedszkole Publiczne im. Króla Lwa w Węgorzynie,
 - Niepubliczne Przedszkole Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Cieszynie,
 - Niepubliczne Przedszkole Słoneczko Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Mieszewie,
 - Niepubliczne Przedszkole Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Sielsku,
- dwie szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi:
- Szkoła Podstawowa im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Węgorzynie,
 - Szkoła Podstawowa im. II Łużyckiej Dywizji Artylerii L.W.P w Runowie Pomorskim,
 - Gimnazjum im. Orła Białego w Węgorzynie.

Szczegółowe dane na temat liczby dzieci i uczniów uczęszczających do ww. placówek oraz nauczycieli w nich pracujących przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Placówki oświatowo-wychowawcze w gminie w roku szkolnym 2013/2014

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
placówki wychowania przedszkolnego	6	117	17
w tym przedszkola	4	117	17
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	2	497	49
szkoły podstawowe	2		
szkoły gimnazjalne	1	191	22

Dane Urzędu Miejskiego w Węgorzynie.

Szeroko rozumianą działalność kulturalną w Węgorzynie prowadzi Miejska Biblioteka Publiczna w Węgorzynie, mająca filie w Runowie Pomorskim i Sielsku, oraz 14 świetlic wiejskich. Główną funkcją Miejskiej Biblioteki Publicznej i jej filii jest zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych społeczności lokalnej. Oprócz woluminów i czasopism biblioteki gromadzą zbiory audialne (fonograficzne) oraz zbiory ikonograficzne (fotografie). Biblioteka podejmuje również inicjatywy zmierzające do aktywizacji kulturowej mieszkańców, przygotowując wystawy twórców nieprofesjonalnych, uczestnicząc w imprezach lokalnych, np. „Lato z Węgorzem”, przeprowadzając we współpracy

ze szkołami lekcje biblioteczne mające na celu zapoznanie uczniów z układem księgozbioru w bibliotece oraz organizując wiele konkursów. Ponadto Miejska Biblioteka Publiczna w Węgorzynie realizuje projekt Cyfrowe Archiwum Tradycji Lokalnej, którego celem jest prowadzenie społecznego archiwum historii lokalnej poprzez pozyskiwanie materiałów (głównie fotografii), ich opracowanie i digitalizację. Projekt cieszy się dużym zainteresowaniem wśród miłośników historii regionu, osób zainteresowanych cyfryzacją domowych archiwów oraz poszukujących unikatowych materiałów dotyczących miejscowości gminnych.

Dane szczegółowe na temat funkcjonujących w gminie placówek kultury przedstawia poniższa tabela.

Tabela 11. Placówki kultury w gminie w 2014 roku

nazwa placówki	adres
Miejska Biblioteka Publiczna w Węgorzynie	ul. Grunwaldzka 30, 73-155 Węgorzyno
– filie:	Runowo Pomorskie, Sielsko
Świetlica wiejska w Chwarstnie	Chwarstno 14, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Gardnie	Gardno 5a, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Ginawie	Ginawa 27, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Kąkolewicach	Kąkolewice 18A, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Kraśniku	Kraśnik 23, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Mielnie	Mielno 8, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Mieszewie	Mieszewo 36, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Połchowie	Połchowo 21b, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Przytoni	Przytoń, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Runowie	Runowo 34, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Runowie Pomorskim	ul. Kolejowa 15, 73-155 Runowo Pomorskie
Świetlica wiejska w Sielsku	Sielsko 23A, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Winnikach	Winniki 9a, 73-155 Węgorzyno
Świetlica wiejska w Zwierzynku	Zwierzynek 29a, 73-155 Węgorzyno

Dane Urzędu Miejskiego w Węgorzynie.

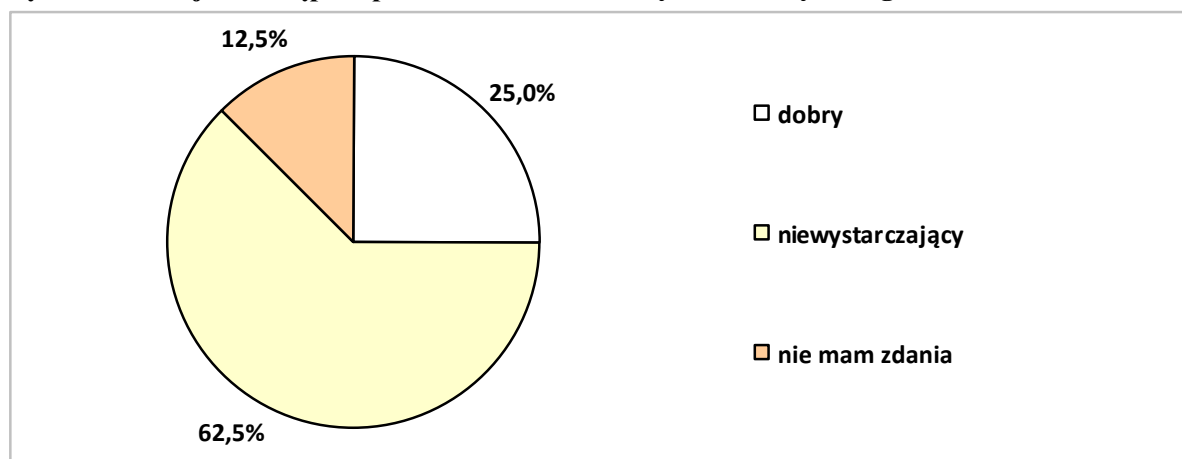
W ramach obszaru kultury funkcjonują na terenie gminy również świetlice wiejskie. Ich działalność ma na celu integrację środowiska lokalnego, inicjowanie aktywności mieszkańców działających na rzecz wsi oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i sportowej. Świetlice prowadzą zajęcia zorganizowane dla dzieci i młodzieży, przygotowują imprezy okolicznościowe i sportowe, są także miejscem spotkań i zebrań wiejskich.

W gminie organizowane są liczne, cieszące się dużą popularnością wśród ludności festyny i imprezy, m.in. Polsko-Niemieckie Lato z Węgorzem, Powiatowo-Gminne Dożynki w Gminie Węgorzyno, Majówka Węgorzyńska, Konkurs na Najładniejszą Palmę Wielkanocną w Przytoni, Obchody Państwowości Polskiej na Ziemi Węgorzyńskiej, Rajd Szlakiem Ewakuacji Jeńców Oflagu IID, Wieczór Poetów, Noc Muzeów w Węgorzynie, Festyn trzeźwości, Narodowe Czytanie, Festyn charytatywny.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Węgorzyno pytania pozwalające uzyskać opinie na temat dostępu do placówek oświatowo-wychowawczych oraz do placówek kultury w gminie.

Poniższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi na pytanie o dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych.

Wykres 1. Jaki jest dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w gminie?

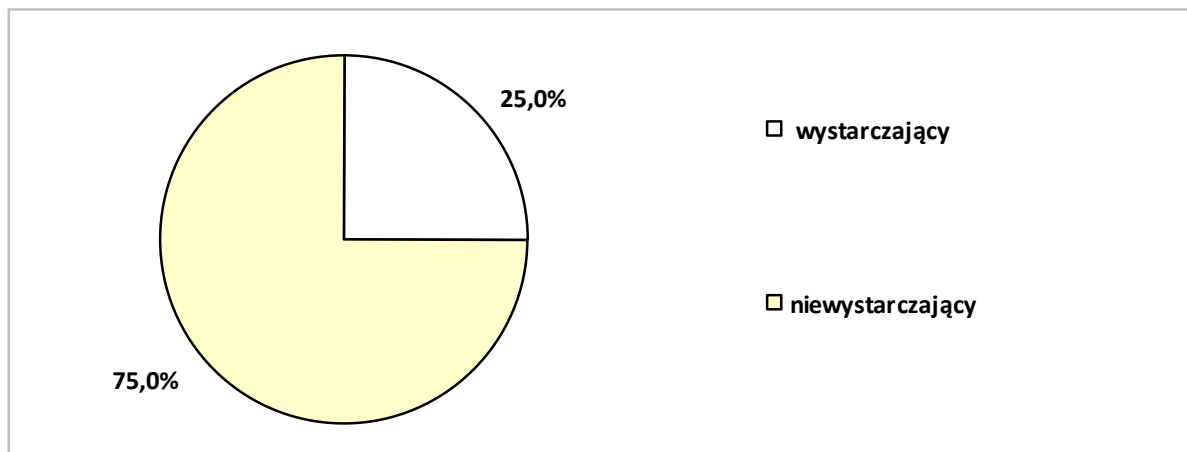

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość respondentów negatywnie oceniła dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w gminie. Za niewystarczający uznało go 62,5% badanych. Jednocześnie jako dobry określiło go 25% ankietowanych. Zdania w tej sprawie nie miało 12,5% pytanych.

Z kolei w odpowiedzi na pytanie o placówki oświatowo-wychowawcze, których w gminie brakuje, uczestnicy badania najczęściej wskazywali żłobek i pracownie tematyczne (np. komputerowe, artystyczne).

Dostęp do placówek kultury w gminie również został oceniony negatywnie, aż trzy czwarte uczestników badania ankietowego (75%) uznało go za niewystarczający. Tylko 25% respondentów stwierdziło, że jest wystarczający. Nikt z badanych nie określił go jako dobry lub bardzo dobry. Poniższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi na ten temat.

Wykres 2. Jaki jest dostęp do placówek kultury w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wskazując placówki kulturalne, których w gminie brakuje, bądź do których dostęp jest ograniczony, ankietowani wymieniali najczęściej: dom kultury, świetlice środowiskowe i kluby dla dzieci.

8. OCHRONA ZDROWIA

Styl życia i zachowania zdrowotne wpływają w największym stopniu na stan zdrowia ludności. Do czynników zagrażających zdrowiu należą przede wszystkim: mała aktywność fizyczna, nieprawidłowości w sposobie żywienia, palenie tytoniu, nadmierne spożycie alkoholu, używanie narkotyków, zły stan środowiska naturalnego, niewłaściwe warunki bezpieczeństwa pracy, wypadki drogowe oraz brak powszechnej profilaktyki.

Mieszkańcy gminy Węgorzyno mają zapewnioną podstawową opiekę zdrowotną w niepublicznej przychodni zdrowia (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska), Gabinetcie Usług Medycznych Wiesława i Bronisław Hantke s.c. oraz w prywatnych gabinetach lekarskich. Dane na temat zakładów opieki zdrowotnej, prywatnych praktyk lekarskich i aptek w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Zakłady opieki zdrowotnej, prywatne praktyki lekarskie i apteki w gminie w 2014 r.

typ placówki	liczba placówek
liczba zakładów opieki zdrowotnej ogółem	1
w tym liczba niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej	1
liczba prywatnych praktyk lekarskich	4
liczba aptek i punktów aptecznych łącznie	2

Dane Urzędu Miejskiego w Węgorzynie.

Dla poznania sytuacji zdrowotnej mieszkańców gminy ważna jest analiza danych będących w posiadaniu zakładów opieki zdrowotnej i indywidualnych praktyk lekarskich działających na jej terenie.

W poniższych tabelach przedstawiono, jako reprezentatywne dla gminy, dane za 2014 rok uzyskane z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni Lekarskiej w Węgorzynie i Gabinetu Usług Medycznych Wiesława i Bronisław Hantke s.c.

Tabela 13. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy w 2014 roku

rodzaj schorzenia		liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
niedokrwistość		45
choroby tarczycy		13
cukrzyca		1
niedożywienie		8
otyłość		25
zaburzenia odżywiania		15
upośledzenie umysłowe		11
padaczka		5
zaburzenia refrakcji i akomodacji oka		21
alergia – dychawica oskrzelowa		54
alergia pokarmowa		31
alergia skórna		18
zniekształcenie kręgosłupa		15
choroby układu moczowego		15
wady rozwojowe układu nerwowego		3
wady rozwojowe układu krążenia		10
wady rozwojowe narządów płciowych		6
aberracje chromosomowe		13
inne wady rozwojowe		1
zaburzenia rozwoju		41
w tym:	zaburzenia rozwoju fizycznego	26
	zaburzenia rozwoju psychomotorycznego	14
trwałe uszkodzenia narządu ruchu		5
inne schorzenia wymagające opieki czynnej		20

Dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni Lekarskiej w Węgorzynie i Gabinetu Usług Medycznych Wiesława i Bronisław Hantke s.c. w Węgorzynie.

Tabela 14. Schorzenia ludności gminy w wieku 19 lat i więcej w 2014 roku

rodzaj schorzenia		liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
gruźlica		2
nowotwory		41
choroby tarczycy		158
cukrzyca		258
niedokrwistość		64
choroby obwodowego układu nerwowego		321
choroby układu krążenia		906
w tym	przewlekła choroba reumatyczna	24
	choroba nadciśnieniowa	671
	choroby naczyń mózgowych	37
	niedokrwienne choroba serca (w tym przebyty zawał serca)	174
przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa		191
przewlekłe choroby układu trawiennego		240
choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej		584

Dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni Lekarskiej w Węgorzynie i Gabinetu Usług Medycznych Wiesława i Bronisław Hantke s.c. w Węgorzynie.

Pod opieką Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni Lekarskiej w Węgorzynie było w 2014 roku 828 dzieci i młodzieży oraz 2 569 osób dorosłych z gminy, natomiast w Gabinetcie Usług Medycznych Wiesława i Bronisław Hantke s.c. było 210 dzieci i młodzieży oraz 1 680 dorosłych mieszkańców gminy.

W 2014 roku u największej liczby osób w wieku przedprodukcyjnym stwierdzono alergię – dychawicę oskrzelową (54 osoby), niedokrwistość (45 osób), zaburzenia rozwoju (41 osób), alergię pokarmową (31 osób), otyłość (25 osób) oraz zaburzenia refrakcji i akomodacji oka (21 osób). Dorośli z kolei najczęściej zmagali się z chorobami układu krążenia (906 osób), chorobami układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej (584 osoby), chorobami obwodowego układu nerwowego (321 osób), cukrzycą (258 osób) oraz przewlekłymi chorobami układu trawiennego (240 osób).

Ważną rolę w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia pełni profilaktyka. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat dzieci do lat 3 objętych opieką profilaktyczną oraz dzieci i młodzieży do lat 19 objętych profilaktycznymi badaniami lekarskimi.

Tabela 15. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy w 2014 roku

forma profilaktyki	liczba dzieci i młodzieży
porady profilaktyczne lekarza rodzinnego (dzieci do lat 3)	363
wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych po raz pierwszy	152

(dzieci do 1. roku życia)	
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 podlegający badaniu)	405
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 zbadani zgodnie z programem badań profilaktycznych)	231

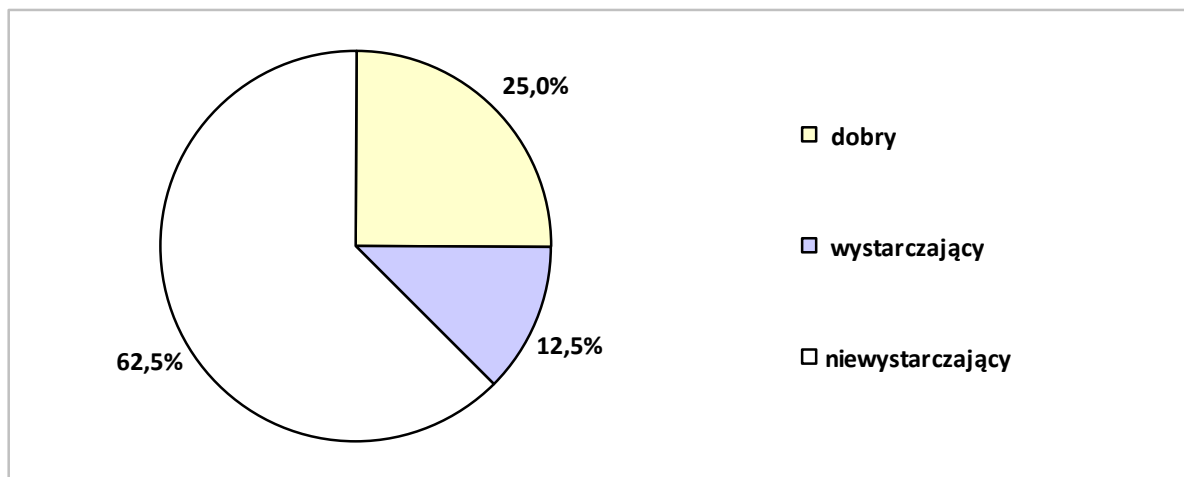
Dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni Lekarskiej w Węgorzynie i Gabinetu Usług Medycznych Wiesława i Bronisław Hantke s.c. w Węgorzynie.

W 2014 roku poradami profilaktycznymi lekarza rodzinnego Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodni Lekarskiej w Węgorzynie i Gabinetu Usług Medycznych Wiesława i Bronisław Hantke s.c. zostało objętych odpowiednio 363 dzieci do lat 3. Wizytami profilaktycznymi pielęgniarek i położnych objęto po raz pierwszy 152 dzieci.

Profilaktycznymi badaniami lekarskimi objęto natomiast 405 dzieci i młodzieży, w tym 231 osób zbadano zgodnie z programem badań profilaktycznych.

W badaniu ankietowym zadano mieszkańcom gminy Węgorzyno dwa pytania, pozwalające uzyskać opinie na temat dostępu do służby zdrowia w gminie oraz o deficyty w tym zakresie. Poniższy wykres przedstawia rozkład odpowiedzi na pytanie o dostęp do placówek służby zdrowia w gminie.

Wykres 3. Jaki jest dostęp do placówek służby zdrowia w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad 62% respondentów oceniło dostępność placówek służby zdrowia w gminie jako niewystarczającą. Z kolei 25% z nich uznało ją za dobrą, a 12,5% za wystarczającą. Nikt z mieszkańców nie przyznał, że placówki te działają bardzo dobrze.

Z kolei w odpowiedzi na pytanie: „Jakich lekarzy specjalistów brakuje w gminie?“, ankietowani wymieniali najczęściej: ginekologa, ortopedę, kardiologa, pediatrę, okulistę, alergologa, dermatologa, urologa, reumatologa, chirurga i stomatologa.

9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Propagowany w dzisiejszych czasach zdrowy styl życia obejmuje m.in. właściwe odżywianie, aktywny wypoczynek oraz uprawianie różnorodnych dyscyplin sportowych. Sport wpływa bowiem nie tylko na kondycję zdrowotną człowieka, ale również jego cechy charakteru, postawę, relacje z innymi ludźmi, umiejętność współpracy i asertywność.

Uprawianiu sportu i rozwojowi kultury fizycznej sprzyja istniejąca w gminie infrastruktura sportowa. Składają się na nią m.in.: kompleks boisk sportowych „Orlik 2012” w Węgorzynie, hala sportowa w Węgorzynie, sale gimnastyczne w szkołach w Węgorzynie i Runowie Pomorskim, wypożyczalnie sprzętu pływającego w ośrodkach wczasowych, siłownie plenerowe oraz place zabaw.

W gminie działają dwa kluby sportowe: Ludowy Klub Sportowy Sparta Węgorzyno oraz Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Trójka w Węgorzynie. Do form promowania sportu na terenie gminy zaliczają się także organizowane cyklicznie turnieje: szachowe, piłki nożnej trampkarzy, brydżowe, tenisa stołowego oraz Jesienna Liga Biegowa.

Sprzyjające warunki przyrodnicze i historyczne powodują, że przez teren gminy przebiegają liczne szlaki piesze i rowerowe:

Szlaki piesze:

- Szlak Wzniesienia Moreny Czołowej – szlak zielony, wiodący przez gminy: Węgorzyno, Ińsko, Dobrzany, Recz;
- Błękitny Szlak Pojezierza Ińskiego – trasa prowadzi przez wschodnią i północną część Wyżyny Ińskiej, przechodzi przez miejscowości gminne Przytoń – Węgorzyno – Podlipce – Dłusko.

Szlaki rowerowe przebiegające przez miejscowości gminy Węgorzyno:

- Trasa R-I3 przez najwyższe wzniesienia Pojezierza Ińskiego;
- Trasa R-1 przez Iński Park Krajobrazowy;
- Trasa R-2 szlakiem pałaców i dworów;
- Trasa R-3 przez lasy węgorzyńsko-łobeskie;
- Trasa R-4 szlakiem grodzisk słowiańskich;
- Trasa R-5 nad Brzeźnicką Węgorzą;
- Trasa R-6 wokół jeziora Ińsko;
- Trasa R-7 wokół jeziora Woświn – duża pętla;
- Trasa R-8 wokół jeziora Woświn – mała pętla;
- Trasa R-9 do „wilczego grodu” Borków;

- Trasa R-10 do renesansowego kościoła w Wysiedlu;
- Trasa R-11 – trasa zamkniętych torów;
- Trasa R-12 „Wstęga Ińska”.

Unikalne warunki przyrodnicze, walory krajobrazowe, wysoki stopień zalesienia oraz niski stopień uprzemysłowienia tego regionu, a także czystość wód i powietrza stwarzają dogodne warunki dla rozwoju różnorodnych form turystyki i rekreacji. Gmina Węgorzyno jest atrakcyjnie położona w otulinie Ińskiego Parku Krajobrazowego. Na jego terenie występuje 28 gatunków roślin prawnie chronionych, w tym aż 22 pod całkowitą ochroną. Jest ostoją wielu gatunków zwierząt, takich jak: dziki, sarny, borsuki, gronostaje, jenoty, tchórze, łasice. Mają tu swoje stanowiska ptaki, które wymienione są w światowej „Czerwonej Księdze” jako gatunki zagrożone. Są nimi: bocian biały, orzeł bielik, kania ruda; a także bąki, błotniaki stawowe, bocian czarny, kania czarna, orlik krzykliwy, rybitwa zwyczajna i czarna, żuraw i zimorodek – zagrożone wyginięciem w skali europejskiej. Ważnym elementem struktury krajobrazu są liczne, czyste jeziora, z których największe to Woświn, Okrzeja, Brzeźno, Mielno, Zajezierze i Węgorzyno. Są one znakomitym miejscem relaksu dla żeglarzy, rybaków i entuzjastów wodnego wypoczynku. Z plaż znajdujących się w Węgorzynie, Cieszynie i Trzebawiu korzystają zarówno mieszkańcy, jak i turyści. Dodatkowym atutem jest położenie w dorzeczu Regi, jednej z większych rzek zachodniego Pomorza.

Do najciekawszych zabytków architektonicznych gminy należą z kolei: Kościół św. Tomasza Apostoła w Runowie, Kościół św. Mikołaja, młyn wodny i park dworski w Brzeźniaku, Kościół Wniebowzięcia NMP w Chwarstnie, park dworski, ruiny kościoła z XVIII w. i cmentarz w Dłusku, Kościół św. Mateusza w Gardnie, Kościół św. Anny w Ginawie, park dworski, kościół i grobowiec Passartów w Kraśniku Łobeskim, park dworski i barokowy pałac w Lesięcinie, pałac i obelisk – krzyż z kamiennym kręgiem w Mieszewie, Kościół św. Marii Magdaleny i pałac w Przytoniu, Kościół św. Michała Archanioła w Trzebawiu, Kościół św. Karola Boromeusza, cmentarz przykościelny, lapidarium w Winnikach, a także Kościół św. Rodziny i aleja grabowa w parku dworskim w Zwierzynku.

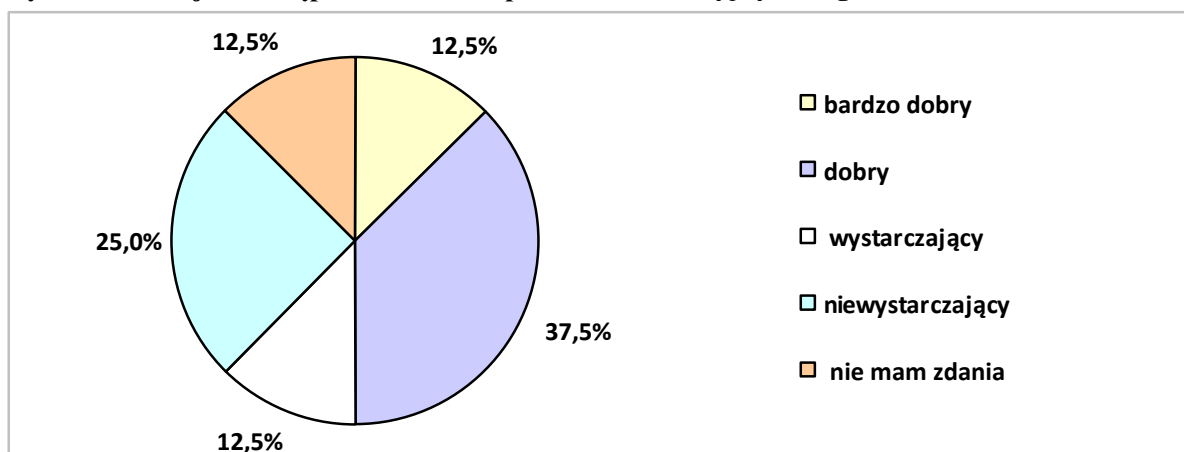
W gminie funkcjonuje 10 obiektów noclegowych zbiorowego zakwaterowania. Szczegółowe dane na temat obiektów świadczących usługi noclegowe na terenie gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Wykaz obiektów i gospodarstw agroturystycznych świadczących usługi noclegowe i gastronomiczne na terenie gminy w 2014 roku

lp.	nazwa obiektu	adres	liczba miejsc
1.	Ośrodek Wypoczynkowy „Przytoń”	Przytoń 1, 73-155 Węgorzyno	40
2.	Ośrodek Natura Park	Trzebawie, 73-155 Węgorzyno	50
3.	Ośrodek wypoczynkowy „Woświn”	Cieszyno Łobeskie 36B, 73-155 Węgorzyno	72
4.	Pensjonat „Wodna Dolina”	Przytoń 1, 73-155 Węgorzyno	32
5.	Gospodarstwo agroturystyczne „Pod Dębem”	Zwierzynek 36, 73-155 Węgorzyno	13
6.	Gospodarstwo agroturystyczne Jadwiga i Ziemowit Franczak	ul. Kościuszki 16, 73-155 Węgorzyno	15
7.	Gospodarstwo agroturystyczne „Bogdaniec”	Winniki 14, 73-155 Węgorzyno	14
8.	Gospodarstwo agroturystyczne „Willa Komsa”	Wiewiecko 16, 73-155 Węgorzyno	20
9.	Gospodarstwo agroturystyczne „Ostoja u Przyjaciół”	Sarnikierz 15, 73-155 Węgorzyno	10
10.	Gospodarstwo agroturystyczne Beata i Andrzej Sak	Brzeźniak 35, 73-155 Węgorzyno	10

Dane Urzędu Miejskiego w Węgorzynie.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym poproszono mieszkańców gminy Węgorzyno o ocenę dostępu do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Jaki jest dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Łącznie połowa respondentów oceniła dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie jako bardzo dobry lub dobry, a 12,5% przyznało, że jest on wystarczający. Natomiast jako niewystarczający oceniła go jedna czwarta badanych, a zdania na ten temat nie miało 12,5% ankietowanych. Wśród deficytów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

badani najczęściej wymieniali brak takich obiektów, jak: lodowisko w sezonie zimowym, basen, kort tenisowy, boiska w sołectwach.

10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Jednym z podstawowych warunków prawidłowego funkcjonowania zorganizowanej zbiorowości ludzkiej jest przestrzeganie reguł i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Czynnikiem naruszającym przyjęte normy i obowiązujący porządek oraz zagrażającym bezpieczeństwu danej społeczności jest przestępczość, która, choć stanowi margines życia społecznego, poprzez swą intensywność może mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciskać dotkliwie piętno na jej funkcjonowaniu.

Bezpieczeństwem publicznym w gminie zajmują się Posterunek Policji w Węgorzynie oraz Straż Miejska w Węgorzynie. Do analizy przedstawiono dane dotyczące zdarzeń osób znajdujących się pod wpływem alkoholu (brak szczegółowych informacji na temat liczby i rodzajów przestępstw).

Według Posterunku Policji w Węgorzynie w 2014 r. na terenie miasta i gminy Węgorzyno odnotowano następującą liczbę zdarzeń związanych z uzależnieniem od alkoholu:

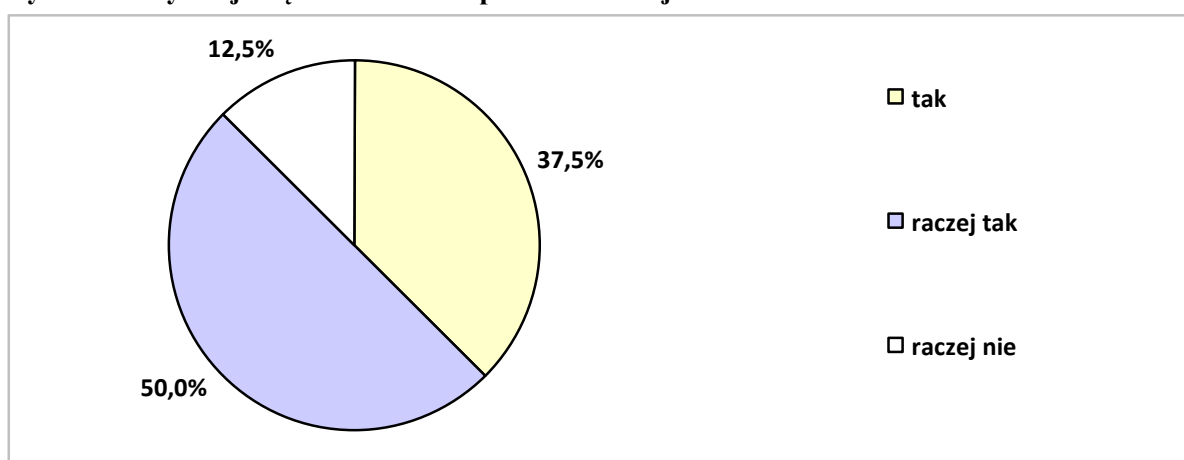
- przeprowadzono 82 interwencje domowe związane ze znajdowaniem się osób pod wpływem alkoholu,
- zatrzymano w KPP Łobez do wytrzeźwienia 15 mieszkańców gminy Węgorzyno,
- złożono 15 wniosków o leczenie odwykowe,
- zatrzymano podczas kontroli drogowych na terenie miasta i gminy 17 osób znajdujących się pod wpływem alkoholu, kierujących rowerami i pojazdami silnikowymi,
- przeprowadzono 15 rozmów profilaktycznych z osobami nadużywającymi alkoholu,
- skierowano do Sądu Rejonowego w Gryficach VII zamiejscowego Wydziału Karnego w Łobzie Sekcja do Spraw Wykroczeń 18 wniosków o ukaranie dotyczące popełnienia wykroczenia po spożyciu alkoholu, w tym:
 - 13 wniosków dotyczących prowadzenia pojazdu lub roweru,
 - 5 wniosków dotyczących zakłócania ładu i porządku publicznego,
- ukarano 74 osoby mandatami karnymi za wykroczenia popełnione po spożyciu alkoholu w tym:
 - 21 dotyczących zakłócania ładu i porządku publicznego,
 - 53 dotyczących ustawy o wychowaniu w trzeźwości (art. 43 ust. 1),

- przeprowadzono 6 postępowań przygotowawczych przeciwko kierującym pojazdami mechanicznymi i rowerami w stanie nietrzeźwości powyżej 0,5 promila alkoholu.

Kuratorzy II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Gryficach z siedzibą w Łobzie w 2014 roku objęli nadzorem 17 osób nieletnich, 13 rodzin, którym ograniczono prawa rodzicielskie oraz 61 skazanych osób dorosłych.

W badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania zadano mieszkańcom gminy Węgorzyno pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 5. Czy czuje się Pani / Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (w sumie 87,5%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie lub raczej bezpiecznie. Odmienną opinię wyraziło 12,5% badanych. W odpowiedzi na pytanie, jakie działania należałoby podjąć w gminie w celu poprawy stanu bezpieczeństwa, ankietowani postulowali zwiększenie liczby policjantów i częstotliwości patroli (zwłaszcza w sołectwach), rozbudowę monitoringu miejsc szczególnie niebezpiecznych, organizowanie spotkań z mieszkańcami na temat solidarności sąsiedzkiej i obywatelskiej oraz przeprowadzenie akcji „Poznaj swojego dzielnicowego”.

11. POMOC SPOŁECZNA

W zakres pomocy społecznej wchodzi zadania określone w ustawie o pomocy społecznej oraz zadania określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych – realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania

trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie wykonuje ponadto zadania wynikające również z innych aktów prawnych, tj.: z ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy karta dużej rodziny, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Z końcem 2014 roku kadrę OPS-u stanowiło 12 osób. Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 17. Stan zatrudnienia w OPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2014 roku

rodzaj stanowiska	liczba etatów	o ile etatów powinno być więcej?
kadra kierownicza	1	
pracownicy socjalni	4	
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	2	4
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	–	1
pozostali pracownicy	5	2

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników. W 2014 roku w gminie Węgorzyno wskaźnik ten był spełniony, na jednego pracownika socjalnego przypadało bowiem 1 792 mieszkańców.

Wśród propozycji w zakresie rozwoju zasobów kadrowych OPS-u figuruje m.in. potrzeba zwiększenia o 4 osoby liczby pracowników wykonujących usługi opiekuńcze, o 2 osoby liczby pozostałych pracowników oraz zatrudnienia osoby wykonującej specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Tabela 18. Wykształcenie kadry OPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2014 roku

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie		liczba osób	
		kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe	–	2
	wyższe niekierunkowe	1	–
	średnie kierunkowe		2
	średnie niekierunkowe	–	–
	zawodowe i niższe	–	–
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1
		w trakcie realizacji	–
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–
		w trakcie realizacji	–
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–
		w trakcie realizacji	–
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej		1	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny		1	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny			

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Z końcem 2014 roku 5 pracowników socjalnych posiadało wykształcenie wyższe kierunkowe, a kierownik wyższe niekierunkowe. Wykształceniem średnim kierunkowym legitymowały się z kolei 2 osoby. Ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej miał jeden pracownik socjalny, a kierownik był w trakcie jej realizacji. Spośród osób zatrudnionych w OPS-ie w Węgorzynie jedna osoba była zainteresowana podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz jedna osoba zainteresowana była podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny.

Prawo do wsparcia udzielanego przez OPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. I tak np. w odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które w analizowanym okresie było początkowo ustalone na poziomie 477 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 351 zł na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe stosowane jest również przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych, które przysługiwały, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał

504 zł, a gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekraczał 583 zł.

Od października 2012 roku zmieniło się kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej, które zostało ustalone na poziomie 542 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 456 zł na osobę w rodzinie. Podwyższone zostało również kryterium dochodowe stosowane przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych, które przysługują, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 539 zł, a gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekracza 623 zł.

W wykonywaniu zadań OPS współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi i innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, Policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez gminę na pomoc mieszkańcom w latach 2012-2014.

Tabela 19. Środki finansowe wydatkowane przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2012-2014

wielkość wydatków (w zł)	2012	2013	2014
ogółem	3 684 466	3 969 377	3 768 033
w tym na świadczenia pomocy społecznej	922 140	1 302 232	1 318 769
w tym na świadczenia rodzinne	2 242 656	2 103 669	1 847 666
na zadania własne gminy	922 140	1 302 232	1 318 769
na zadania zlecone gminie	2 762 326	2 667 145	2 449 264

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

W latach 2012-2014 wysokość środków finansowych przeznaczonych przez gminę na pomoc mieszkańcom gminy ulegała wahaniom (od 3 684 466 zł w 2012 r., poprzez 3 969 377 zł w 2013 r., do 3 768 033 zł w 2014 r.). Dominującą pozycję stanowiły kwoty wydatkowane na wykonanie zadań zleconych gminie (2 762 326 zł w 2012 r., 2 667 145 zł w 2013 r., 2 449 264 zł w 2014 r.), wśród których przeważały środki przekazane na realizację świadczeń rodzinnych, przede wszystkim w postaci zasiłków rodzinnych.

W ramach wykonywania zadań własnych gminy największe kwoty przeznaczono na udzielanie świadczeń pomocy społecznej, głównie w formie zasiłków okresowych, zasiłków stałych, posiłku, zasiłków celowych i w naturze oraz usług opiekuńczych. Poniższa tabela

przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez OPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2012-2014.

Tabela 20. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	707	712	638
liczba rodzin	421	409	369
liczba osób w rodzinach	1 259	1 206	1 063
udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	17,49%	16,77%	14,83%

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Liczba osób objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2012-2014 zmniejszała się systematycznie z roku na rok. Analogicznie wyglądała sytuacja, jeśli chodzi o udział beneficjentów systemu w ogóle ludności gminy – najwyższy wskaźnik odnotowano w 2012 roku (17,49%). Uzupełnienie powyższych danych stanowi przedstawiona w kolejnej tabeli informacja na temat struktury wiekowej odbiorców pomocy społecznej w gminie w 2014 roku.

Tabela 21. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2014 roku

wiek odbiorców	liczba osób w rodzinach
0-16 lat	396
17-21 lat	86
22-30 lat	117
31-40 lat	146
41-50 lat	142
51-60 lat	141
61-70 lat	25
71 lat i więcej	10

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez OPS pomocą społeczną w 2014 roku wykazała, że największą grupę stanowiły dzieci i młodzież do 16 lat (396 osób w rodzinach). Znacznie mniej było beneficjentów z innych grup wiekowych, wśród których najliczniej występowały osoby w wieku 31-40 lat (146), 41-50 lat (142) i 51-60 lat (141).

Najliczniej reprezentowane grupy wśród osób i rodzin objętych wsparciem przez OPS stanowiły rodziny ubogie, często zmagające się z bezrobociem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie, które za lata 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 22. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
ubóstwo	285	282	252	850	815	701
sieroctwo	1	–	–	9	–	–
bezdomność	8	10	5	8	10	5
potrzeba ochrony macierzyństwa	41	40	40	208	203	198
bezrobocie	310	312	281	984	971	870
niepełnosprawność	68	73	75	161	184	197
długotrwała lub ciężka choroba	75	78	78	163	178	169
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	20	19	12	98	89	64
w tym rodziny niepełne	8	10	7	39	42	34
w tym rodziny wielodzietne	7	6	2	40	34	16
przemoc w rodzinie	3	9	13	8	26	47
alkoholizm	11	9	–	25	18	–
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	12	6	6	23	6
zdarzenia losowe	1	3	5	3	9	16

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

W latach 2012-2014 najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w gminie było bezrobocie. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia OPS-u z tego powodu ulegała wahaniom (310 w 2012 r., 312 w 2013 r., 281 w 2014 r.). Drugą bardzo częstą przyczyną udzielania pomocy było ubóstwo. Liczba rodzin objętych wsparciem OPS-u z tego powodu spadała z roku na rok (z 285 w 2012 r. poprzez 282 w 2013 r. do 252 w 2014 r.). Bardzo istotnymi powodami świadczenia pomocy społecznej w gminie były: długotrwała lub ciężka choroba (75 rodzin w 2012 r. i po 78 rodzin w latach 2013-2014) oraz niepełnosprawność (68 rodzin w 2012 r., 73 w 2013 r., 75 w 2014 r.). Stosunkowo częstym powodem przyznawania wsparcia była także potrzeba ochrony macierzyństwa (41 rodzin w 2012 r. i po 40 rodzin w latach 2013-2014) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (20 rodzin w 2012 r., 19 w 2013 r.,

12 w 2014 r.). Znacznie rzadziej OPS udzielał pomocy z takich powodów jak: przemoc w rodzinie (3 rodziny w 2012 r., 9 w 2013 r., 13 w 2014 r.), bezdomność (8 rodzin w 2012 r., 10 w 2013 r., 5 w 2014 r.), trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego (4 rodziny w 2012 r., 12 w 2013 r., 6 w 2014 r.), alkoholizm (11 rodzin w 2012 r. i 9 w 2013 r.), zdarzenia losowe (1 rodzina w 2012 r., 3 w 2013 r., 5 w 2014 r.) oraz sieroctwo (1 rodzina w 2012 r.).

Powody przyznania pomocy społecznej w gminie przez OPS wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane w tym zakresie za lata 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 23. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2012-2014

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
pieniężna	415	409	351	253	375	321	1 139	1 077	903
rzeczowa	388	307	291	174	165	157	747	704	648
praca socjalna	X	X	X	180	298	153	432	894	521
schronienie	2	1	–	2	1	–	4	3	–
usługi opiekuńcze	10	14	18	10	14	18	11	18	20
skierowanie do domu pomocy społecznej	1	2	2	X	X	X	X	X	X
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	8	9	9	X	X	X	X	X	X

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

W latach 2012-2014 najważniejszą formą wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy była pomoc finansowa, którą objęto 1 139 osób w rodzinach w 2012 r., 1 077 w 2013 r., 903 w 2014 r. Była ona świadczona głównie w postaci zasiłków okresowych, zasiłków stałych oraz zasiłków celowych. Duże znaczenie miała także pomoc rzeczowa udzielana przede wszystkim w postaci posiłku (747 osób w rodzinach w 2012 r., 704 w 2013 r., 648 w 2014 r.).

Kolejną istotną formą pomocy, jakiej udzielano mieszkańcom, była praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej (np. z PCPR-em, organizacjami pozarządowymi). Liczba osób w rodzinach objętych przez OPS pracą socjalną ulegała wahaniom (432 osoby w rodzinach w 2012 r., 894

w 2013 r., 521 w 2014 r.). Istotnym narzędziem pracy socjalnej był kontrakt socjalny. W analizowanym okresie zawarto łącznie 4 takie kontrakty – 2 w 2012 r. i 2 w 2014 r.

Ważną rolę w ramach udzielanej przez OPS pomocy odgrywały również usługi opiekuńcze, którymi w latach 2012-2014 objęto odpowiednio 11, 18 i 20 osób w rodzinach. OPS w Węgorzynie udzielał także wsparcia w postaci schronienia. W rozpatrywanym okresie skorzystały z niego 4 osoby w 2012 r. i 3 w 2013 r.

Osoby niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych i które tym samym wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, były kierowane przez OPS do domów pomocy społecznej. W analizowanym okresie wydano odpowiednio: 1, 2 i 2 takie skierowania. W latach 2012-2014 OPS ponosił odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej dla odpowiednio 8, 9 i 9 osób.

Rodzinom borykającym się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego OPS przyznawał pomoc asystenta rodziny. Z takiego wsparcia skorzystało 20 rodzin w 2012 r., 23 w 2013 r., 23 w 2014 r. Szczegółowe dane na ten temat przedstawia poniższa tabela.

Tabela 24. Asystenci rodziny w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba asystentów rodziny	2	2	2
liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	20	23	23

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie przyznawał ponadto mieszkańcom gminy świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 25. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
wartość przyznanych świadczeń rodzinnych	2 242 656 zł	2 103 669 zł	1 847 666 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Tabela 26. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2012 r.

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń	wartość przyznanych świadczeń (zł)
zasiłek rodzinny	9 579	839 592
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	23	23 000
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	117	44 774
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	437	74 930
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych		–
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	644	49 620
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	587	58 700
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1 238	83 100
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 807	144 560
zasiłek pielęgnacyjny	2 641	404 073
świadczenie pielęgnacyjne	943	480 307
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	40	40 000

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Tabela 27. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2013 r.

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń	wartość przyznanych świadczeń (zł)
zasiłek rodzinny	8 830	877 288
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	50	50 000
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	72	28 347
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	334	56 780
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	–	–
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	612	46 520
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	557	55 700
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1 066	73 300
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 701	136 080
zasiłek pielęgnacyjny	2 742	419 526
świadczenie pielęgnacyjne	544	292 128
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	68	68 000

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Tabela 28. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w 2014 r.

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń	wartość przyznanych świadczeń (zł)
zasiłek rodzinny	8 316	829 014
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	38	38 000
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	41	15 960
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	258	43 860
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	–	–
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	519	39 460
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	526	52 600
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	951	61 630
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1 653	132 240
zasiłek pielęgnacyjny	2 637	403 461
świadczenie pielęgnacyjne	231	169 441
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	62	62 000

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

W latach 2012-2014 wielkość wydatków przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych zmniejszała się z roku na rok (z 2 242 656 w 2012 r. do 1 847 666 zł w 2014 r.).

Najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Warto zauważyć, iż z roku na rok wyraźnie spadała liczba przyznanych tego typu świadczeń. Istotne formy wsparcia stanowiły również: zasiłek pielęgnacyjny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego oraz świadczenia pielęgnacyjne.

Świadczenia alimentacyjne stanowiły kolejną formę wsparcia udzielaną w latach 2012-2014 mieszkańcom gminy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie. Ta pomoc finansowa, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, była przyznawana dziecku wychowywanemu w rodzinie niepełnej, w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, oraz dzieciom wychowywanym przez osoby pozostające w związkach małżeńskich, przeprowadzających separację lub rozwód. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	148	145	145
liczba przyznanych świadczeń	1 786	1 813	1 770
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	519 670 zł	563 476 zł	601 598 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Wartość wydatków na realizację świadczeń alimentacyjnych, które w latach 2012-2014 OPS wypłacał mieszkańcom gminy, wzrastała z roku na rok (z 519 670 zł w 2012 r. do 601 598 zł w 2014 r.).

Poza powyżej przedstawionymi formami wsparcia, OPS realizował w analizowanym okresie wiele innych inicjatyw na rzecz mieszkańców gminy. Obejmowały one m.in. zakup paczek „Mikołajkowych” dla 200 dzieci z terenu gminy oraz współpracę z Kuratorium Oświaty w Szczecinie przy organizacji letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, z którego skorzystało w 2012 r. – 20 dzieci, w 2013 r. – 15 dzieci, w 2014 r. – 15 dzieci).

W ramach realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” OPS finansuje dożywianie dzieci w stołówkach szkolnych oraz wypłaca zasiłki celowe na żywność, także w formie bonów. Dożywianiem obejmowane są dzieci uczęszczające do przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów. W analizowanym okresie wsparciem w formie posiłku objęto: w 2012 r. 275 osób (koszt 214 129 zł), w 2013 r. 292 osoby (koszt 229 107 zł), w 2014 r. 215 osób (koszt 194 013 zł). Zasiłki celowe na żywność wypłacono w 2012 r. – 325 rodzinom (na łączną kwotę 163 439 zł), w 2013 r. – 295 rodzinom (117 818 zł), w 2014 r. – 89 rodzinom (157 765 zł).

Od 2010 roku OPS realizuje projekt „Pomóż sobie – od bierności do aktywności”, dofinansowany przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Głównym jego celem jest wzrost aktywności społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W latach 2012-2014 w programie uczestniczyło odpowiednio: 20 osób (w tym 2 osoby niepełnosprawne), 22 osoby (w tym 3 osoby niepełnosprawne), 12 osób (w tym 1 osoba niepełnosprawna). Całkowity koszt realizacji programu w 2012 roku wyniósł 180 216 zł, rok później 130 293 zł, a w 2014 roku 149 769 zł. W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

- trening kompetencji i umiejętności społecznych,
- szkolenia motywacyjne oraz planowanie czasu wolnego,
- warsztaty „Edukacja finansowa dla osób o niskich dochodach”, „Zaplanuj swoją przyszłość”, „Nasze M”,

- poradnictwo psychologiczne,
- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- warsztaty teatralne,
- prawo jazdy kat. B.

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Obok Ośrodka Pomocy Społecznej oraz 14 świetlic wiejskich w gminie nie funkcjonują żadne instytucje wsparcia. Mieszkańcy gminy mają natomiast możliwość korzystania z oferty podmiotów, które działają poza gminą. Wykaz tych jednostek wraz z informacją na temat mieszkańców gminy objętych przez nie wsparciem przedstawia kolejna tabela.

Tabela 30. Jednostki wsparcia spoza gminy, z oferty których korzystali mieszkańcy gminy

nazwa i adres instytucji	kategoria i liczba klientów objętych wsparciem w 2014 r.
Środowiskowy Dom Samopomocy w Łobzie, ul. Sawickiej 31, 73-150 Łobez	4 osoby niepełnosprawne intelektualnie (pobyt dzienny)
Stowarzyszenie Diogenes w Rynowie, Rynowo 27, 73-150 Łobez	2 osoby bezdomne
Centrum Socjalne Caritas w Stargardzie Szczecińskim, ul. Krasińskiego 19, 73-110 Stargard Szczeciński	1 osoba bezdomna

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Należy także zaznaczyć, że mieszkańców gminy Węgorzyno obejmują również zasięgiem swego działania zlokalizowane w Łobzie jednostki powiatowe: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Poniższa tabela przedstawia dane o działalności PCPR-u w Łobzie w odniesieniu do ludności gminy.

Tabela 31. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	0
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	2	2	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	3	1	4
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	17	18	13
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	7	8	11
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	10	11	8
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	5	6	8

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie.

W analizowanym okresie do adopcji nie zgłoszono ani nie adoptowano żadnego dziecka z terenu gminy, natomiast w rodzinach zastępczych umieszczono w latach 2012-2013 po 2 dzieci. W latach 2012-2014 w rodzinach zastępczych przebywało odpowiednio: 17, 18 i 13 dzieci, a liczba rodzin zastępczych, które obejmowały opieką dzieci z gminy, wyniosła odpowiednio: 10, 11 i 8. W roku 2012 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono 3 dzieci, w 2013 r. 1 dziecko, zaś w 2014 r. 4 dzieci. W tym samym okresie w tego typu placówkach przebywało odpowiednio: 7, 8 i 11 dzieci z gminy. Warto dodać, iż w roku 2012 usamodzielniono 5 pochodzących z gminy wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, rok później 6, a w 2014 r. 8 wychowanków.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Łobzie w roku szkolnym 2013/2014 zdiagnozowała 116 uczniów z terenu gminy Węgorzyno, wydając następujące orzeczenia i opinie: nauczanie indywidualne – 12, zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze – 1, kształcenie specjalne z uwagi na zagrożenie niedostosowaniem społecznym – 3, kształcenie specjalne dla dzieci upośledzonych w stopniu umiarkowanym – 5, kształcenie specjalne dla dzieci upośledzonych w stopniu lekkim – 13, potrzeba wczesnego wspomaganie – 3, odroczenie obowiązku nauki w klasie I – 5, dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwościach psychofizycznych ucznia – 16, przyjęcie ucznia gimnazjum do oddziału przysposabiającego do pracy – 10, zezwolenie na zatrudnienie młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu – 4, objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły – 30, w sprawie specyficznych trudności w uczeniu się – 3, kształcenia i wychowania – 8.

Ponadto poradnia udzieliła pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom, młodzieży i ich rodzicom, dotyczącej następujących problemów: samouszkodzenie – 4, zachowania agresywne – 10, rozwód rodziców – 6, molestowanie seksualne – 3, przemoc w rodzinie – 15, anoreksja i bulimia – 5, przemoc rówieśnicza – 6, próby samobójcze – 3.

Wsparcie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Łobzie najczęściej przybierało formę:

- spotkań terapeutycznych,
- indywidualnej terapii psychologicznej uczniów z nadpobudliwością,
- spotkań terapeutycznych z dzieckiem w kontekście rozwodu rodziców,
- rozmów terapeutyczno-wspierających w kontekście kontroli emocji i zachowania,
- pracy z dzieckiem przejawiającym zachowania dysfunkcyjne, zaburzenia lękowe,
- terapii rodzin, w których wystąpiły zaburzenia odżywiania,
- terapii biofeedback dla dzieci nadpobudliwych.

12. SEKTOR POZARZĄDOWY

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale także ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie ich zasobów.

W 2014 roku na terenie gminy Węgorzyno funkcjonowały 23 organizacje pozarządowe. Samorząd gminy, w oparciu o akt prawa miejscowego (Program współpracy Gminy Węgorzyno z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie), podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę zlecenia organizacjom realizacji zadań własnych gminy oraz wsparcia rzeczowego i lokalowego organizacji. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat sektora pozarządowego funkcjonującego w gminie.

Tabela 32. Organizacje pozarządowe w gminie w 2014 roku

lp.	nazwa organizacji	adres
1.	„Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Węgorzyna” z siedzibą w Węgorzynie	ul. Jagiellońska 8/3, 73-155 Węgorzyno
2.	Stowarzyszenie Węgorzyno – „Mój DOM”	ul. Jagiellońska 12/7, 73-155 Węgorzyno
3.	Węgorzyńskie Towarzystwo Twórczości Artystycznej	ul. Rynek 1, 73-155 Węgorzyno
4.	Stowarzyszenie „Nasza Kraina Sielsko”	Sielsko 20, 73-155 Węgorzyno
5.	Stowarzyszenie Przyjaciół Mieszewa	Mieszewo 54/1, 73-155 Węgorzyno
6.	Stowarzyszenie Inicjatyw Artystyczno-Edukacyjnych „Sztuka Życia” w Węgorzynie	Oś. 40-lecia PRL 41/3, 73-155 Węgorzyno
7.	Stowarzyszenie „Lepsze Runowo”	Runowo 15, 73-155 Węgorzyno
8.	Stowarzyszenie Miłośników Przytoni	Przytoń 31/5, 73-155 Węgorzyno
9.	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Siedlice i Okolic „Wspólna Sprawa”	Siedlice 16A, 73-155 Węgorzyno
10.	Stowarzyszenie Miłośników Cieszyna „Woświn”	Cieszyno 22e, 73-155 Węgorzyno

11.	Stowarzyszenie „Towarzystwo Węgorzyńskie”	ul. Witosa 15, 73-155 Węgorzyno
12.	Stowarzyszenie Kresowian „Kuropatniki”	Sielsko 72, 73-155 Węgorzyno
13.	Stowarzyszenie Chóru „Kantylena” przy Parafii p.w. Wniebowzięcia NMP w Węgorzynie	ul. Grunwaldzka 19, 73-155 Węgorzyno
14.	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, Koło Terenowe w Węgorzynie	ul. Kościuszki 29, 73-155 Węgorzyno
15.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Nr 23 w Węgorzynie	ul. Rynek 1, 73-155 Węgorzyno
16.	Ludowy Klub Sportowy „Sparta”	ul. Rynek 1, 73-155 Węgorzyno
17.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Trójka”	ul. Kościuszki 29, 73-155 Węgorzyno
18.	Gminne Koło Pszczelarzy w Węgorzynie	ul. Oś. 40-lecia PRL 41/3, 73-155 Węgorzyno
19.	PZW Koło „Węgorz” w Węgorzynie	ul. Drowska 17A, 73-155 Węgorzyno
20.	Ochotnicza Straż Pożarna w Runowie	Runowo 59/7, 73-155 Węgorzyno
21.	Ochotnicza Straż Pożarna w Sielsku	Sielsko 90, 73-155 Węgorzyno
22.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zwierzyńku	Zwierzynek 29a, 73-155 Węgorzyno
23.	Ochotnicza Straż Pożarna w Węgorzynie	ul. Runowska 40, 73-155 Węgorzyno

Dane Urzędu Miejskiego w Węgorzynie.

W 2014 roku w gminie funkcjonowało 5 parafii Kościoła rzymskokatolickiego. Dane na ich temat zawiera poniższa tabela.

Tabela 33. Parafie Kościoła rzymskokatolickiego w gminie w 2014 roku

lp.	nazwa	adres
1.	Parafia p.w. Wniebowzięcia NMP w Węgorzynie	ul. Grunwaldzka 19, 73-155 Węgorzyno
2.	Parafia p.w. św. Jana Chrzciciela w Sielsku	Sielsko 27, 73-155 Węgorzyno
3.	Parafia p.w. św. Tomasza Apostoła w Runowie	Runowo 15, 73-155 Węgorzyno
4.	Parafia p.w. św. Józefa Oblubieńca NMP w Mieszewie	Mieszewo 55, 73-155 Węgorzyno
5.	Parafia p.w. MB Królowej Polski w Runowie Pomorskim	ul. Strzelecka 6, 73-155 Węgorzyno

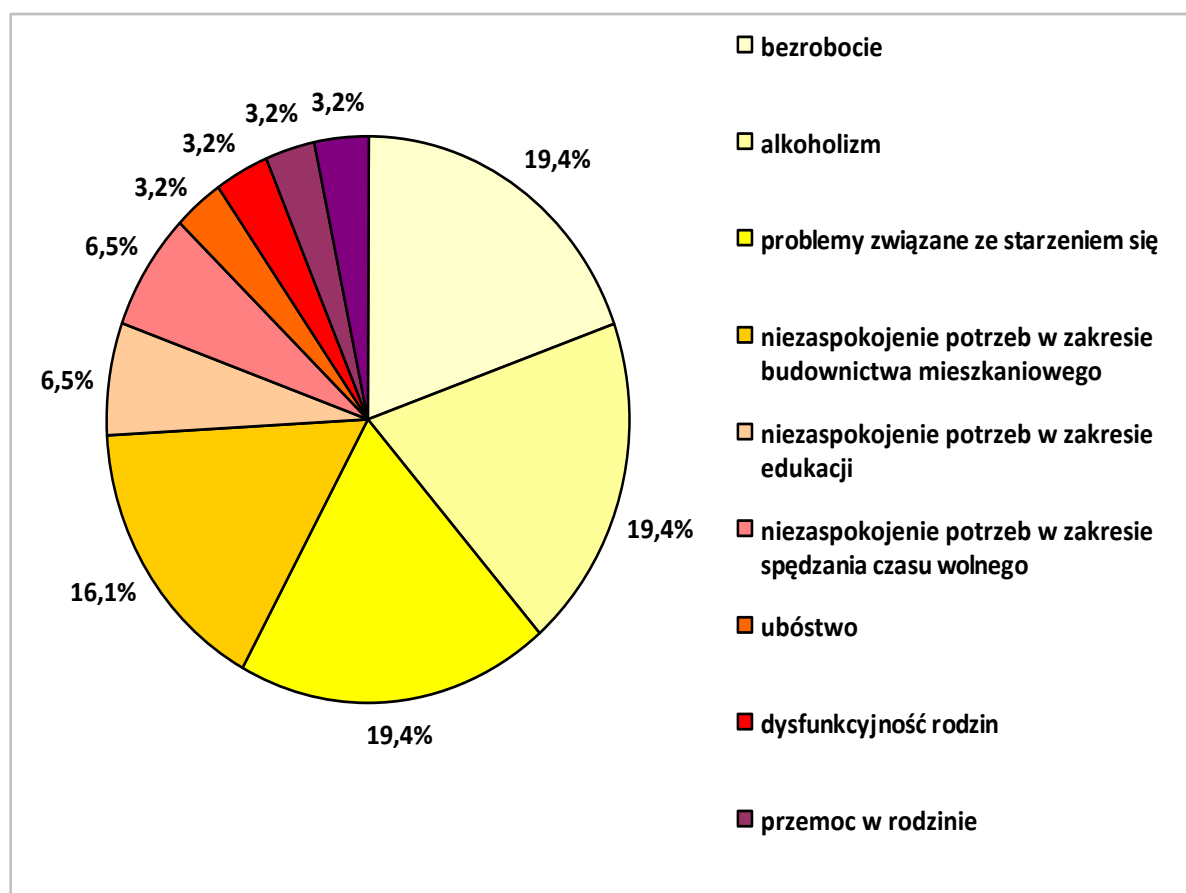
Dane Urzędu Miejskiego w Węgorzynie.

13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Ważnym elementem każdego postępowania diagnostycznego są badania, których celem jest poznanie opinii środowiska lokalnego na temat przedmiotu diagnozy. W ramach diagnozy problemów społecznych gminy Węgorzyno badania takie zostały przeprowadzone przy zastosowaniu ankiety rozesłanej do osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej (m.in. radnych, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych, pomocy społecznej, służby zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych, kościoła) oraz mieszkańców gminy. Do analizy przedłożono w sumie wypełnione anonimowo ankiety, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień.

Uczestników badania poproszono o wskazanie problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 6. Jakie problemy najbardziej uwidaczniają się w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

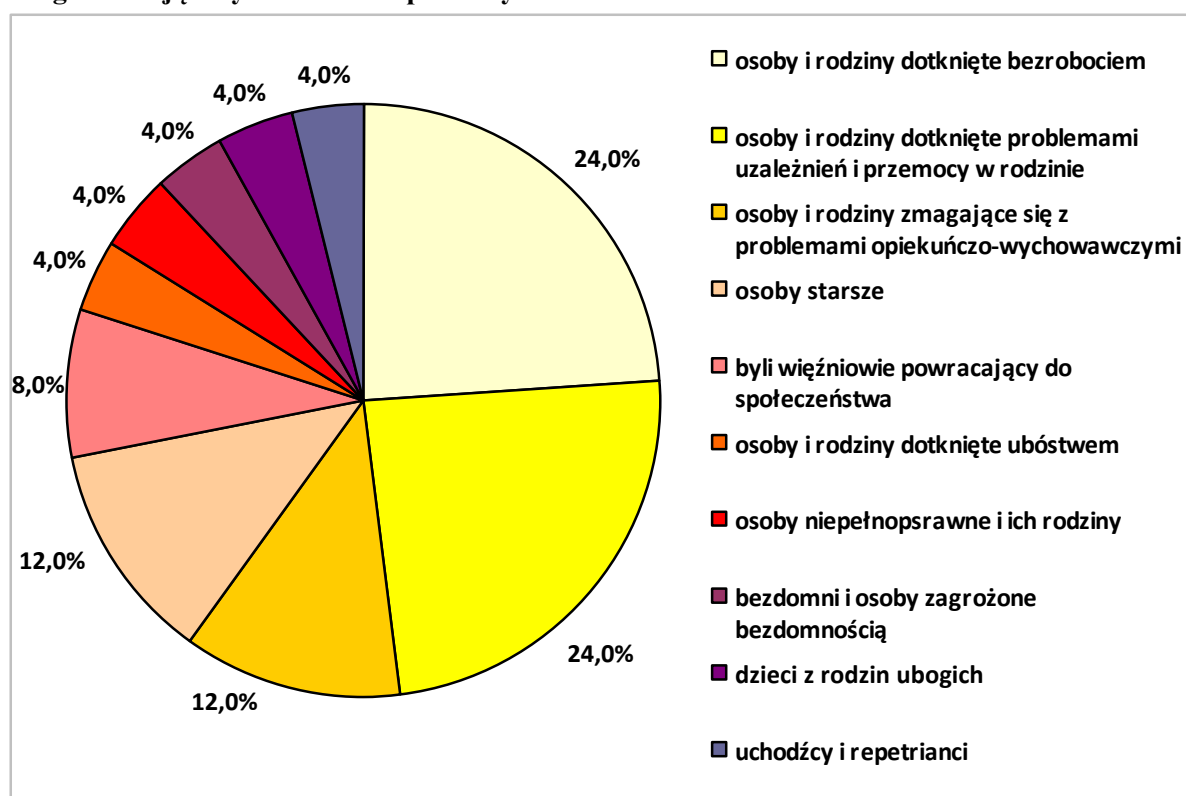
Wśród problemów, które najbardziej uwidaczniają się w gminie, respondenci najczęściej wskazywali bezrobocie, alkoholizm i problemy związane ze starzeniem się (po 19,4%).

Szczególną uwagę zwrócili również na niezaspokojenie potrzeb w zakresie budownictwa mieszkaniowego (16,1%) oraz niezaspokojenie potrzeb w zakresie edukacji i spędzania czasu wolnego (po 6,5%).

W dalszej kolejności wymienili ubóstwo, dysfunkcyjność rodzin, przemoc w rodzinie oraz niezaspokojenie potrzeb w zakresie ochrony zdrowia (po 3,2%).

Odpowiadając na następne pytanie, ankietowani podali kategorie osób i grup, które są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Rozkład odpowiedzi przedstawia kolejny wykres.

Wykres 7. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców gminy są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

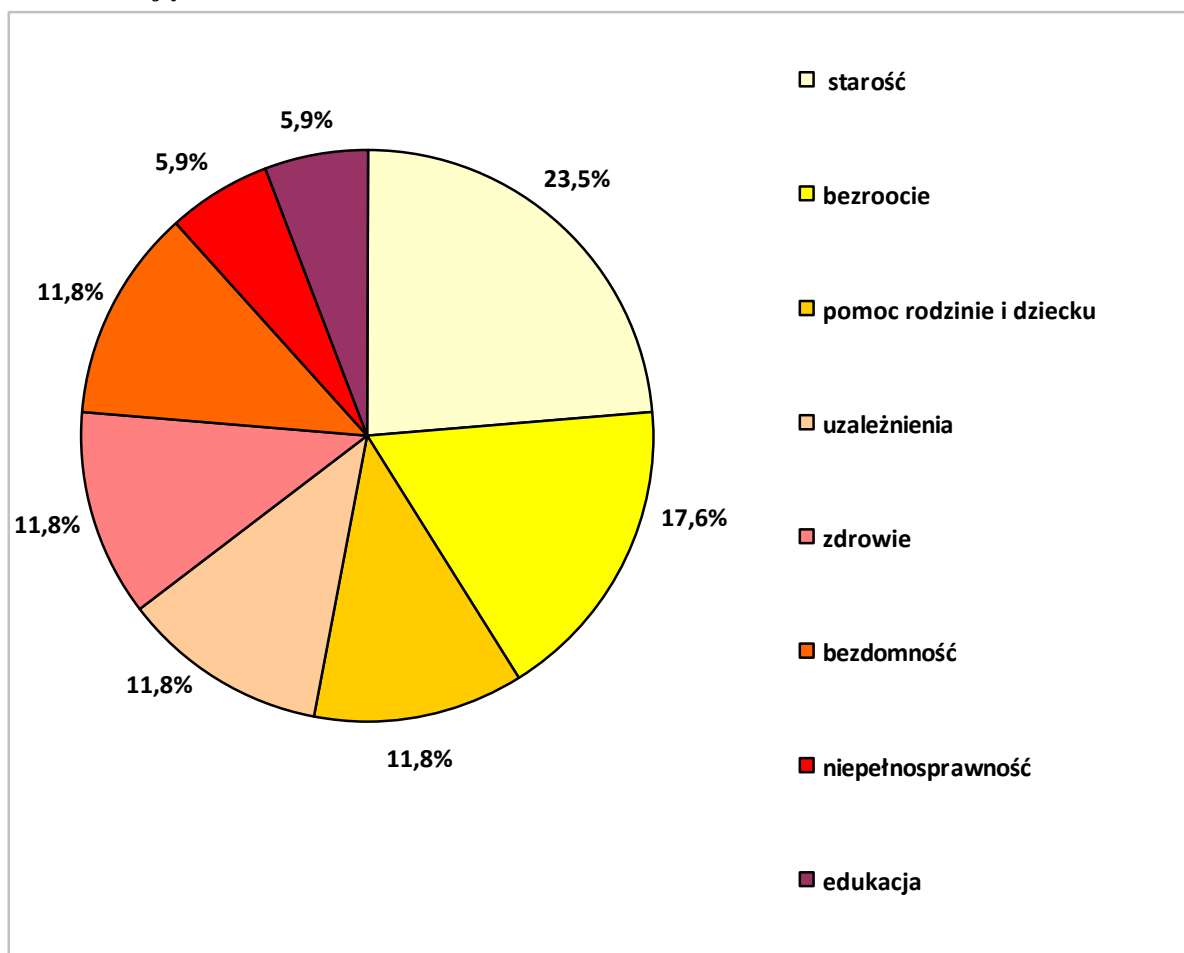
Najwięcej badanych stwierdziło, że grupami najbardziej zagrożonymi marginalizacją i wykluczeniem społecznym są osoby i rodziny dotknięte bezrobociem oraz osoby i rodziny dotknięte problemami uzależnień i przemocy w rodzinie (po 24%).

Liczne grono wśród ankietowanych stanowili również ci, którzy wskazali na osoby i rodziny zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz osoby starsze (po 12%), a także byłych więźniów powracających do społeczeństwa (8%).

Do często wskazywanych kategorii osób i grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym zaliczono również osoby i rodziny dotknięte ubóstwem, osoby niepełnosprawne i ich rodziny, osoby bezdomne lub zagrożone bezdomnością, dzieci z rodzin ubogich oraz uchodźców i repatriantów (po 4%).

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w których oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowolająca. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 8. W jakim obszarze oferta pomocy świadczonej w gminie jest najbardziej niezadowolająca?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najmniej zadowolająca przede wszystkim w takich

obszarach, jak: starość (23,5%), bezrobocie (17,6%), pomoc rodzinie i dziecku, uzależnienia oraz zdrowie i bezdomność (po 11,8%), a także niepełnosprawność i edukacja (po 5,9%).

Co zrobić, by poprawić sytuację osób i rodzin w gminie?

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych problemami społecznymi. Odpowiadając na nie, ankietowani szczególnie nacisk położyli na tworzenie nowych miejsc pracy i przeciwdziałanie bezrobociu poprzez kompleksową pomoc w podjęciu pracy. Szczególny nacisk położyli na polepszenie dostępu do usług medycznych i lekarzy specjalistów. Do ważnych kwestii respondenci zaliczyli konieczność stworzenia oferty zagospodarowania czasu wolnego mieszkańców oraz rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży. Postulowano też wydanie informatora będącego kompendium wiedzy o dostępnych formach wsparcia i instytucjach pomocowych na terenie gminy.

Podmioty mogące przyczynić się do zniwelowania problemów społecznych w gminie

Podczas badań ankietowych respondenci identyfikowali także instytucje i organizacje działające w gminie bądź obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które mogą w największym stopniu przyczynić się do zniwelowania lokalnych problemów społecznych. W pierwszej kolejności zaliczono do nich: Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Policję, Urząd Miejski, świetlice wiejskie i organizacje pozarządowe.

14. BEZROBOCIE

Problemy na rynku pracy, objawiające się niedostateczną liczbą miejsc pracy, prowadzą do obniżenia standardu życia ludności. Długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia ogranicza szanse na podjęcie pracy, przyczynia się do ubożenia ludności, a nawet prowadzi do wykluczenia społecznego.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie, w latach 2012-2014 liczba osób bezrobotnych w gminie ulegała wahaniom: od 629 osób na koniec 2012 roku poprzez 636 osób na koniec roku następnego do 545 osób na koniec roku 2014. Jednocześnie wahał się udział bezrobotnych w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym. Wśród osób

pozostających bez pracy większość stanowiły kobiety, których liczba na koniec kolejnych lat wyniosła: 359, 372, 313. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 34. Bezrobotni w gminie i ich udział w liczbie ludności gminy w wieku produkcyjnym w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba bezrobotnych w gminie	629	636	545
udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	13,68%	13,93%	12,04%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	359	372	313
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	57,07%	58,49%	57,43%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2012-2014 w powiecie łobeskim, województwie zachodniopomorskim i w kraju.

Tabela 35. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
stopa bezrobocia w powiecie łobeskim	29,8%	28,7%	25,8%
stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim	18,2%	18,0%	15,6%
stopa bezrobocia w kraju	13,4%	13,4%	11,5%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2012-2014 powiat łobeski charakteryzował się znacznie wyższą, w stosunku do województwa zachodniopomorskiego i kraju, stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, jak i w województwie poziom bezrobocia w rozpatrywanym okresie zmniejszał się.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia. Przekazane przez Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie statystyki dotyczą 2013 roku. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na koniec 2013 r.

Tabela 36. Bezrobotni w gminie na koniec 2013 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	117	66	56,41
25-34 lata	178	127	71,35
35-44 lata	116	74	63,79

45-54 lata	140	76	54,29
55-59 lat	71	29	40,85
60 lat i więcej	14		
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	68	34	50,00
1-3 miesiące	130	58	44,62
3-6 miesięcy	97	57	58,76
6-12 miesięcy	101	55	54,46
12-24 miesiące	114	76	66,67
powyżej 24 miesięcy	126	92	73,02
staż pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
bez stażu	158	116	73,42
do 1 roku	105	68	64,76
1-5 lat	163	94	57,67
5-10 lat	79	50	63,29
10-20 lat	77	34	44,16
20-30 lat	39	7	17,95
30 lat i więcej	15	3	20,00
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	26	21	80,77
policealne i średnie zawodowe	81	56	69,14
średnie ogólnokształcące	69	49	71,01
zasadnicze zawodowe	156	80	51,28
gimnazjalne i niższe	304	166	54,61

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Na koniec 2013 roku wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (178 osób) oraz 45-54 lata (140 osób), osoby pozostające bez zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy (130 osób) i powyżej 24 miesięcy (126 osób), osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (163 osoby) oraz osoby bez doświadczenia zawodowego (158 osób), a także osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (304 osoby) lub zasadniczym zawodowym (156 osób).

Liczne grupy wśród będących bez zatrudnienia stanowiły również osoby w wieku 18-24 lata (117 osób) i 35-44 lata (116 osób), osoby pozostające bez pracy od 12 do 24 miesięcy (114 osób) oraz od 6 do 12 miesięcy (101 osób), osoby ze stażem pracy do 1 roku (105 osób), a także osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (81 osób).

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku 25-34 lata (71,35%) i 35-44 lata (63,79%), osób pozostających bez pracy długotrwale, powyżej 24 miesięcy (73,02%) oraz osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy (66,67%), osób bez stażu pracy (73,42%), ze stażem pracy do jednego roku (64,76%) oraz osób z wykształceniem wyższym (80,77%) lub średnim ogólnokształcącym (71,01%).

Analizując sytuację na rynku pracy, warto pamiętać, że w powiecie łobeskim wskaźniki dotyczące stopy bezrobocia od lat rejestrowane są na poziomach wyższych niż w skali całego województwa zachodniopomorskiego.

Brak zatrudnienia jest więc na tym terenie jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Nie należy przy tym zapominać, że pozostawanie bez pracy prowadzi do powstawania kolejnych problemów, wśród których bardzo dotkliwie odczuwanym przez doświadczonych nim osoby i rodziny jest radykalne obniżenie statusu materialnego. Może to być powodem rozlicznych dysfunkcji, ograniczania udziału w życiu społecznym, utraty możliwości realizowania planów życiowych i rozwoju.

Sytuacja ta wymaga szczególnej uwagi ze strony instytucji pomocowych i służb społecznych, przed którymi stoi niezwykle trudne zadanie w zakresie niwelowania skutków bezrobocia.

15. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Wiąże się ze zmianami demograficznymi i ruchliwością społeczną, z recesją gospodarczą, bezrobociem, ubóstwem, kryzysem polityki mieszkaniowej i wzrostem cen mieszkań oraz dysfunkcjonalnością instytucji opiekuńczo-resocjalizacyjnych i karnych zaniedbujących obowiązek opieki następczej.

Do głównych przyczyn bezdomności o charakterze społecznym i patologicznym należą: likwidacja państwowych zakładów pracy, a wraz z nimi hoteli robotniczych, brak miejsc w szpitalach, zakładach opiekuńczych, domach pomocy społecznej, brak dostatecznej opieki nad wychowankami domów dziecka kończącymi 18 lat, brak ośrodków dla nosicieli wirusa HIV, zaległości w opłatach czynszowych prowadzące do eksmisji, a także alkoholizm, przestępczość, odrzucenie lub brak opieki ze strony najbliższych, rozwód lub trwałe rozpad innych więzi formalnych lub nieformalnych, prostytutka kobiet, przemoc w rodzinie oraz świadomy wybór innego sposobu życia i odrzucenie powszechnie uznawanego systemu wartości.

Osobami bezdomnymi, obok tych, które są nimi z wyboru, najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

Bezdomność w gminie Węgorzyno jest jedynie zjawiskiem, nie urasta do rangi problemu społecznego o czym świadczy liczba osób, którym przyznano wsparcie z powodu bezdomności w latach 2012-2014.

Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu gminy świadczy Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie. Przybiera ona głównie formę wsparcia rzeczowego (odzież, posiłek) oraz schronienia. Jak już wspomniano wyżej, w analizowanym okresie liczba osób objętych wsparciem z powodu bezdomności była niewielka i ulegała wahaniom (8 w 2012 r., 10 w 2013 r., 5 w 2014 r.).

16. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy oraz relacje rodzinne i międzyludzkie.

Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań.

Przemoc w rodzinie jest z kolei patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dotkniętych, z powodu ich nadużywania, problemem przemocy w rodzinie jest trudna do ustalenia. Dane szacunkowe przedstawione w tym zakresie przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawiera kolejna tabela.

Tabela 37. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

		w Polsce	w 100-tys. mieście	w 25-tys. mieście	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Skuteczne przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie oraz eliminacja ich niekorzystnego wpływu na społeczeństwo wymaga prowadzenia działań związanych z profilaktyką wspomnianych problemów i ich rozwiązywaniem oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych.

Na szczeblu gminy działania te wyznaczane są w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a ich inicjowanie należy do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie Węgorzyno w latach 2012-2014.

Tabela 38. Środki finansowe przeznaczone w gminie w latach 2012-2014 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

wielkość wydatków	2012	2013	2014
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	59 000	65 250	83 925
na przeciwdziałanie narkomanii	1 000	1 000	2 000
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	0	0	0
razem	60 000	66 250	85 925

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węgorzynie.

W latach 2012-2014 wysokość środków przeznaczanych na walkę z alkoholizmem z roku na rok zwiększała się. Z kolei kwoty przeznaczone na przeciwdziałanie narkomanii w latach 2012-2013 utrzymywały się na tym samym poziomie, wzrosły natomiast w 2014 roku. W budżecie nie uwzględniono osobnych środków mających służyć działaniom ograniczającym przemoc w rodzinie.

Jak wspomniano powyżej, ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wybrane dane dotyczące działalności GKRPA w Węgorzynie oraz lokalnego rynku napojów alkoholowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39. Lokalny rynek napojów alkoholowych oraz działalność GKRPA w latach 2012-2014 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w gminie

	2012	2013	2014
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	34	39	30
liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	0	0	0
liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	25	23	10
liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0
liczba pozytywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	25	23	10
liczba negatywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	63	65	45
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	4	2	3
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	0	0
liczba sprawców przemocy w rodzinie, których GKRPA skierowała na terapię	0	0	0
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym GKRPA złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa	0	0	0

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węgorzynie.

W latach 2012-2014 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie wahała się (od 34 w 2012 r. poprzez 39 w 2013 r. do 30 w 2014 r.). Liczba wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz liczba pozytywnych opinii w sprawie ozych zezwoleń zmniejszała się z roku na rok (z 25 w 2012 r. poprzez 23 w 2013 r. do 10 w 2014 r.). Negatywnych opinii w tej sprawie nie wydawano i nie podejmowano decyzji

w sprawie cofnięcia zezwolenia. W analizowanym okresie nie prowadzono kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W ramach podejmowanych działań GKRPA przeprowadzała również rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu, którymi objęto 63 osoby w 2012 r., 65 w 2013 r., 45 w 2014 r. Liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego w kolejnych latach wynosiła: 4, 2 i 3. Ponadto w 2014 r. do GKRPA zgłoszono 9 nowych osób z problemem alkoholowym, skierowano 2 wnioski do Sądu w związku z nadużywaniem alkoholu, a także zlecono przeprowadzenie wywiadów środowiskowych w 21 rodzinach, w których nadużywa się alkoholu.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną funkcję w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w gminie pełnią Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt Wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz ich rodzin, a także Klub Abstynenta „Lawa” i grupa samopomocowa Al-Anon dla osób współuzależnionych od alkoholu.

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii sfinansowano następujące przedsięwzięcia:

- cykl spektakli teatralnych przeprowadzonych przez teatr „Kurtyna” z Krakowa w Szkole Podstawowej w Węgorzynie, Szkole Podstawowej w Runowie Pomorskim oraz Gimnazjum w Węgorzynie,
- nagrody dla uczestników imprez promujących zdrowy styl życia organizowanych na terenie gminy Węgorzyno,
- wyjazd na wycieczkę do Wilna, Dziwnowa i Kołobrzegu dla dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym w ramach integracji i promocji zdrowego stylu życia,
- pobyt na obozie szkoleniowym w Łodzi i Olecku dla dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym w ramach integracji i promocji zdrowego stylu życia,
- kolonie profilaktyczne dla 2 dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym,
- spotkanie opłatkowe dla osób samotnych, w tym z problemem alkoholowym, które odbyło się w szkole podstawowej w Runowie Pomorskim,
- przewóz dzieci ze szkoły podstawowej w Runowie Pomorskim na zawody sportowe do Łobza,
- Festyn Trzeźwości w dniach 14-15 sierpnia, podczas którego odbył się marsz Nordic Walking.

GKRPA w Węgorzynie ściśle współpracuje z działającym przy Punkcie Wsparcia Klubem abstynenta „Lawa”. Wspólnie realizowano zadania z zakresu krzewienia trzeźwości i abstynencji poprzez:

- działania na rzecz osób nadużywających alkoholu, z którymi prowadzone były rozmowy, rozpowszechniano broszury i ulotki,
- prowadzenie przez grupę AA zajęć i spotkań mających na celu wspieranie się osób uzależnionych od alkoholu w utrzymaniu trzeźwości i abstynencji. Spotkania organizowano w grupach psychologicznych i samopomocowych, planowano i uzgadniano pomoc psychologiczną w Punkcie Wsparcia,
- obsługa gminnego telefonu zaufania umożliwiająca pomoc i koordynację działań w lokalnym systemie wsparcia,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej.

Ponadto Komisja współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej (w szczególności w zakresie rodzin objętych Niebieską Kartą i funkcjonowaniem Zespołu Interdyscyplinarnego), placówkami edukacyjnymi, Kościołem, Sądowymi Kuratorami Społecznymi i Zawodowymi, Sądem, Prokuraturą, Policją, ZUS-em, służbą zdrowia.

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie świadczy również Ośrodek Pomocy Społecznej. W latach 2012-2014 była ona udzielana rodzinom i osobom w rodzinach, które zmagaly się z alkoholizmem i przemocą domową. Liczba beneficjentów korzystających ze wsparcia OPS-u w związku z przemocą w rodzinie rosła z roku na rok (liczba rodzin: od 3 w 2012 r., poprzez 9 w 2013 r., do 13 w 2014 r., liczba osób w rodzinach: od 8 w 2012 r., poprzez 25 w 2013 r., do 47 w 2014 r.). Spadała natomiast liczba osób objętych pomocą z powodu alkoholizmu (liczba rodzin: 11 w 2012 r., 9 w 2013 r., liczba osób w rodzinach: 25 w 2012 r., 18 w 2013 r.). W 2014 r. nie przyznano wsparcia w związku z uzależnieniem od alkoholu.

17. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn.

Problemy oraz doświadczenia kobiet i mężczyzn powinny być integralnym elementem planowania, wdrażania i monitorowania realizowanych programów i projektów, aby nierówność się nie utrwałała, a kobiety i mężczyźni odnosili równe korzyści. Dzięki wdrażaniu zasady równości szans płci w realizowanych przedsięwzięciach, odpowiadają one lepiej na specyficzne potrzeby zarówno kobiet, jak i mężczyzn.

Według Komisji Europejskiej barierami równości płci są:

- segregacja pionowa i pozioma rynku pracy,
- różnice w płacach kobiet i mężczyzn,
- mała dostępność elastycznych form czasu pracy,
- niski udział mężczyzn w wypełnianiu obowiązków rodzinnych,
- niski udział kobiet w podejmowaniu decyzji,
- przemoc ze względu na płeć,
- niewidoczność kwestii płci w ochronie zdrowia,
- niewystarczający system opieki przedszkolnej,
- stereotypy płci we wszystkich obszarach,
- dyskryminacja wielokrotna, szczególnie w odniesieniu do kobiet starszych, imigrujących, niepełnosprawnych, należących do mniejszości etnicznych.

Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć i odniesieniu się do występujących barier równości płci.

W rozpatrywanym okresie struktura ludności gminy pod względem płci nie ulegała zasadniczym zmianom. W latach 2012-2014 wśród ludności gminy stale około połowy stanowiły kobiety. Odsetek kobiet w ogólnej liczbie ludności gminy ulegał nieznacznym wahaniom – od 49,39% w 2012 r. poprzez 49,51 % w 2013 r. do 49,43% w 2014 r. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 40. Udział kobiet w liczbie ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba ludności gminy ogółem	7 200	7 191	7 170
liczba kobiet	3 556	3 560	3 544
udział kobiet w liczbie ludności gminy ogółem	49,39%	49,51%	49,43%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W analizowanym okresie kobiety stanowiły stale ponad połowę ogólnej liczby osób bezrobotnych w gminie, przy czym ich udział w liczbie osób bezrobotnych wzrósł nieco w 2013 roku, by zmaleć w 2014 r. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 41. Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób bezrobotnych w gminie ogółem	629	636	545
liczba bezrobotnych kobiet	359	372	313
udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	57,07%	58,49%	57,43%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łobzie.

Z powyższych danych wynika, że w analizowanym okresie w gminie Węgorzyno problem bezrobocia dotykał bardziej kobiet niż mężczyzn, ponieważ udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych mieszkańców gminy (57,07% w 2012 r., 58,49%, w 2013 r., 57,43% w 2014 r.) był stale wyższy niż udział kobiet w ludności gminy (49,39% w 2012 r., 49,51%, w 2013 r., 49,43% w 2014 r.).

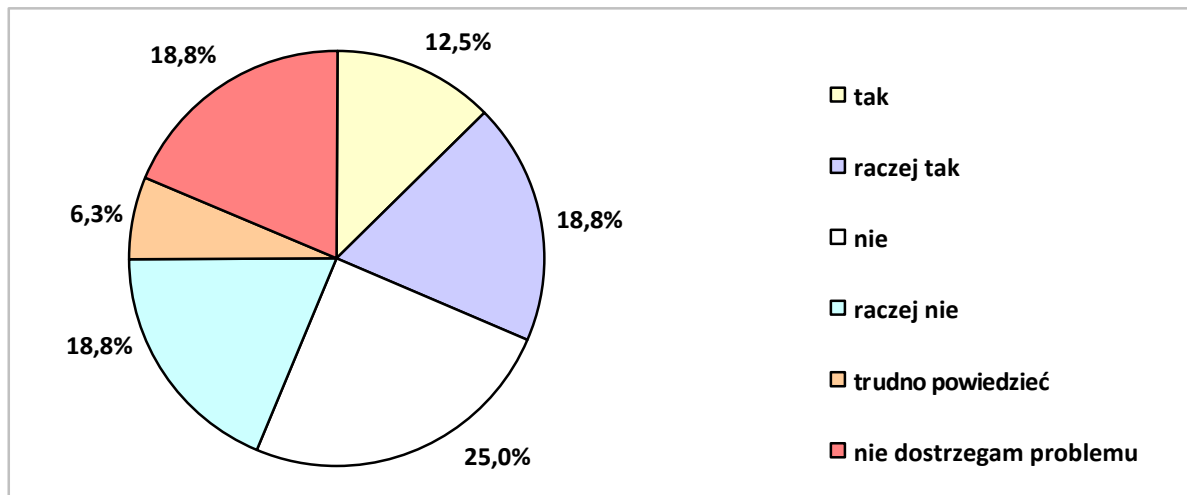
Analiza struktury bezrobocia w gminie pod względem płci wykazała, że kobiety stanowiły większość wśród osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym – 80,77%, z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 69,14%, z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 71,01%, zasadniczym zawodowym – 51,28%, gimnazjalnym – 54,61% i jednocześnie większość wśród osób bezrobotnych bez stażu pracy – 73,42%, ze stażem pracy do 1 roku – 64,76%, od 1 do 5 lat – 57,67%, od 5 do 10 lat – 63,29%, wśród osób pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy – 73,02%, od 3 do 6 miesięcy – 58,76%, od 6 do 12 miesięcy – 54,46%, od 12 do 24 miesięcy – 66,67%, jak również wśród osób bezrobotnych w wieku 18-24 lata – 56,41%, 25-34 lata – 71,35%, 35-44 lata – 63,79% oraz 45-54 lata – 54,29%. Ten niepokojący stan rzeczy wskazuje na istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy.

Problemy dotyczące równości szans płci nie ograniczają się jedynie do zagadnień związanych z zatrudnieniem. O ile analiza struktury bezrobocia pod względem płci jest oparta na dostępnych danych liczbowych, to w wielu innych obszarach życia społecznego tego typu statystyki nie są prowadzone, a występowanie problemów nierówności i dyskryminacji można szacować na podstawie subiektywnych opinii przedstawicieli danej społeczności. Dlatego w ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości płci w gminie przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć.

Do analizy przedłożono ankiety wypełnione przez wybranych losowo mieszkańców gminy oraz pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej.

W pierwszym pytaniu poproszono uczestników badania o odpowiedź na pytanie, czy istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn jest dużym problemem społecznym. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Czy postrzega Pani / Pan istnienie nierówności szans kobiet i mężczyzn jako problem społeczny?

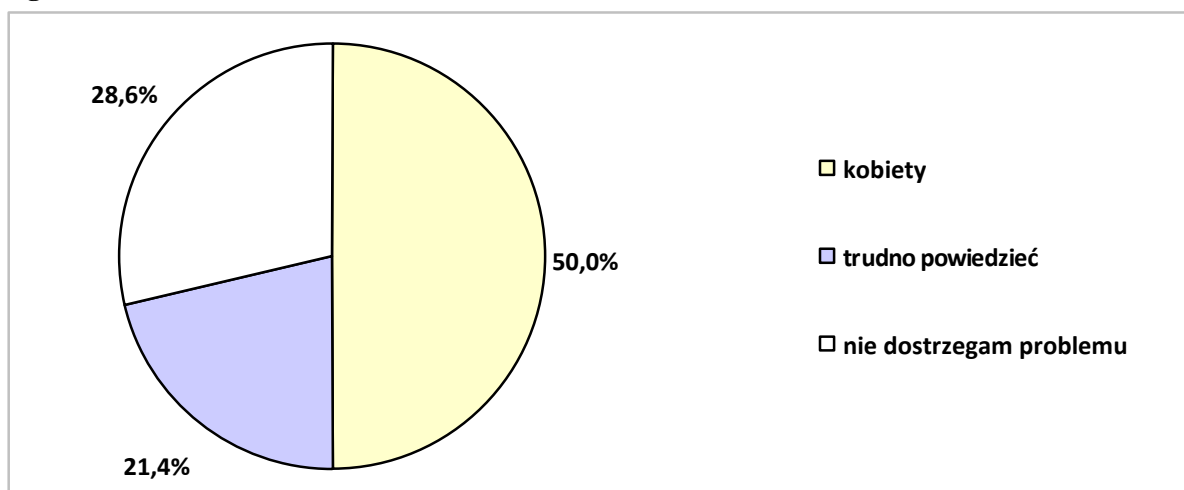

Dane z badania ankietowego.

Łącznie 31,3% ankietowanych odpowiedziało, że tak lub raczej tak. Odmiennego zdania było w sumie 43,8% respondentów. Skali problemu nie potrafiło określić 6,3% badanych, a 18,8% w ogóle nie dostrzegało tego problemu.

Zasada równości szans płci nie jest zasadą dotyczącą tylko kobiet, tworzoną przez kobiety i dyskryminującą mężczyzn, ani też nie ma na celu doprowadzenia do tego, aby kobiety i mężczyźni stali się tacy sami. Ma ona ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując taką samą wartość społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju) kobietom i mężczyznom. Z tego względu w następnym pytaniu zapytano respondentów, kto ich zdaniem jest bardziej zagrożony problemem nierówności szans kobiet i mężczyzn. W odpowiedzi dokładnie połowa badanych (50%) stwierdziła, że zagrożone problemem nierówności są kobiety. Jednocześnie 28,6% respondentów zupełnie nie dostrzegało problemu. Z kolei 21,4% ankietowanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie. Należy zauważyć, że nikt z uczestników badania nie odpowiedział, że ten problem dotyczy mężczyzn. Rozkład odpowiedzi przedstawia kolejny wykres.

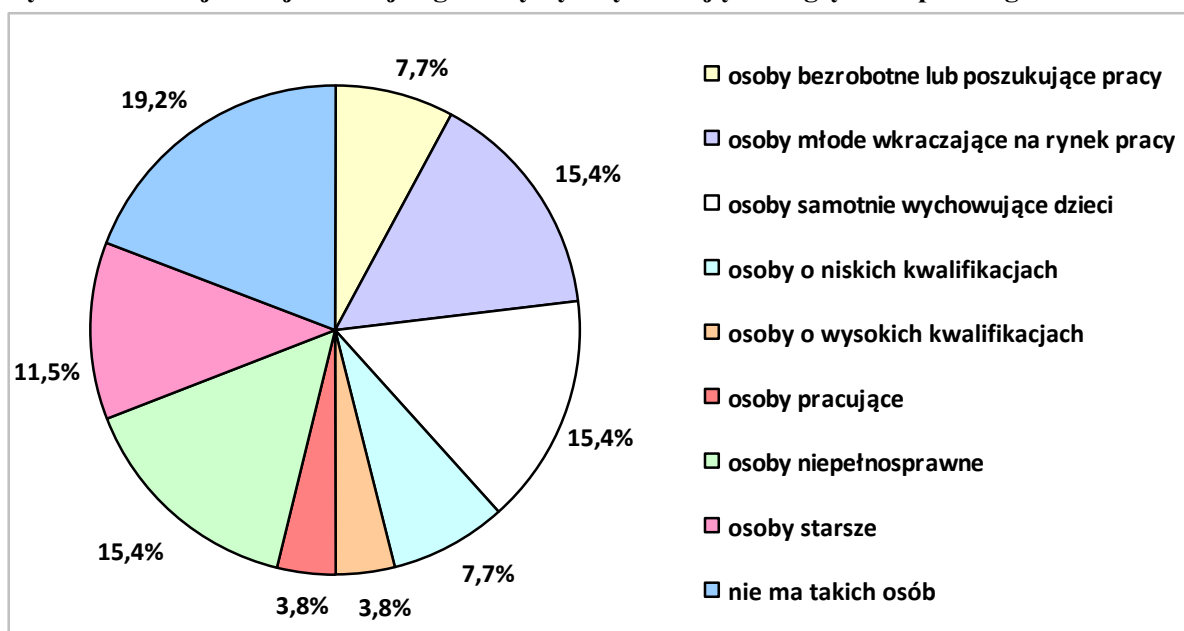
Wykres 10. Kto jest bardziej zagrożony problemem nierówności szans kobiet i mężczyzn w gminie?

Dane z badania ankietowego.

Odpowiadając na następane pytanie ankiety, respondenci wskazywali grupy osób najbardziej zagrożone w gminie dyskryminacją ze względu na płeć. Rozkład odpowiedzi przedstawia kolejny wykres.

Wykres 11. Kto jest najbardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć w gminie?

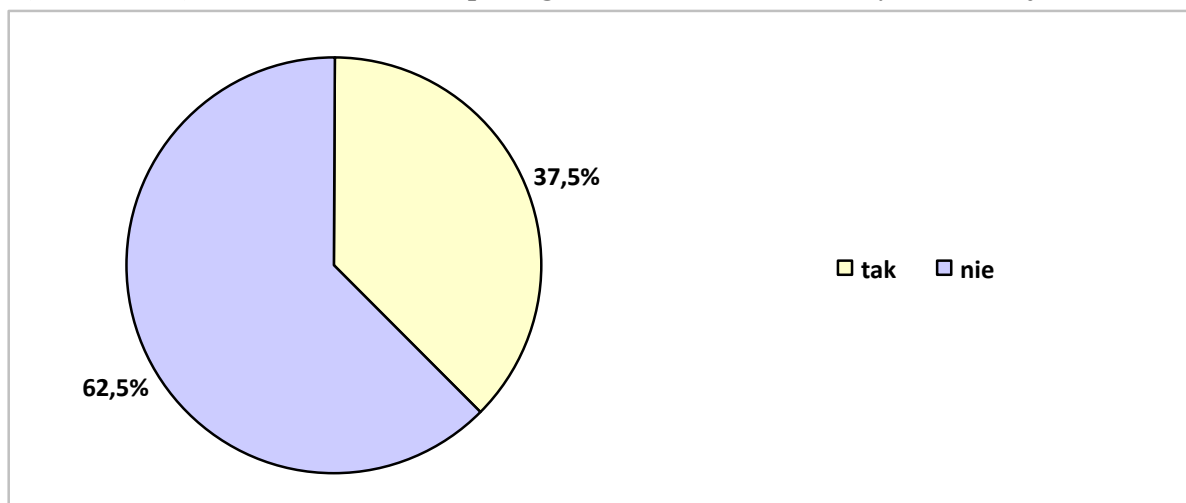

Dane z badania ankietowego.

Najczęściej wskazywano odpowiedź, że nie ma takich osób (19,2%) bądź że są to osoby młode, wkraczające na rynek pracy, osoby samotnie wychowujące dzieci i osoby niepełnosprawne (po 15,4%) oraz osoby starsze (11,5%), a także osoby bezrobotne lub poszukujące pracy i osoby o niskich kwalifikacjach (7,7%). Wymieniono również m.in. osoby o wysokich kwalifikacjach i osoby pracujące.

Kolejne pytanie dotyczyło opinii na temat ograniczenia przez płeć możliwości kariery zawodowej. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 12. Czy Pani / Pana zdaniem płeć ogranicza możliwości kariery zawodowej?

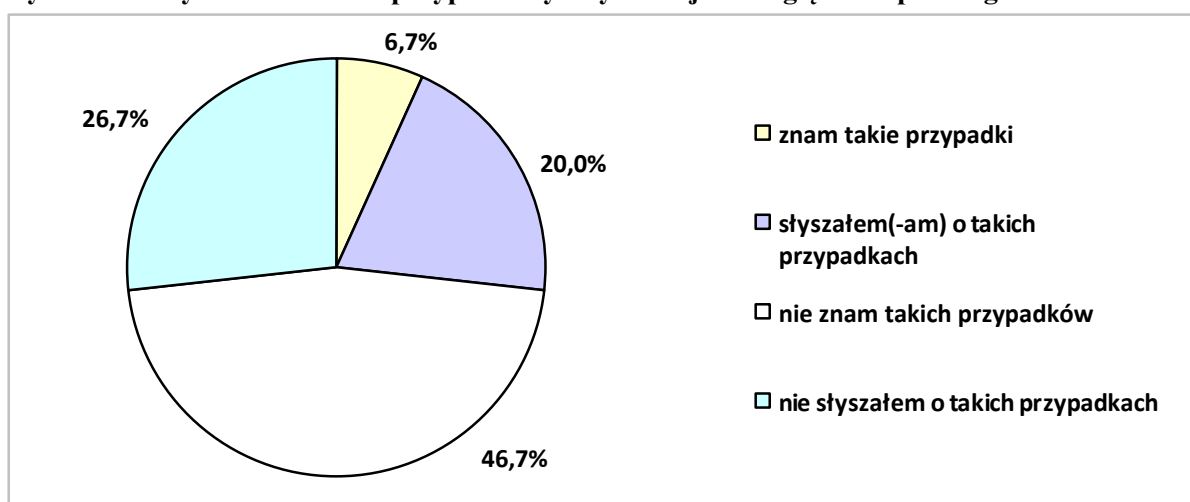

Dane z badania ankietowego.

Według 37,5% respondentów płeć ogranicza możliwości kariery zawodowej, natomiast 62,5% badanych jest przekonane, że płeć nie ogranicza możliwości w tym zakresie.

W następnym pytaniu zapytano ankietowanych, czy znają w gminie przypadki dyskryminacji ze względu na płeć. Prawie 47% badanych stwierdziło, że nie zna takich przypadków, z kolei 26,7% respondentów o nich nie słyszało. Odmiennego zdania było łącznie 26,7% pytanym. Rozkład odpowiedzi przedstawia kolejny wykres.

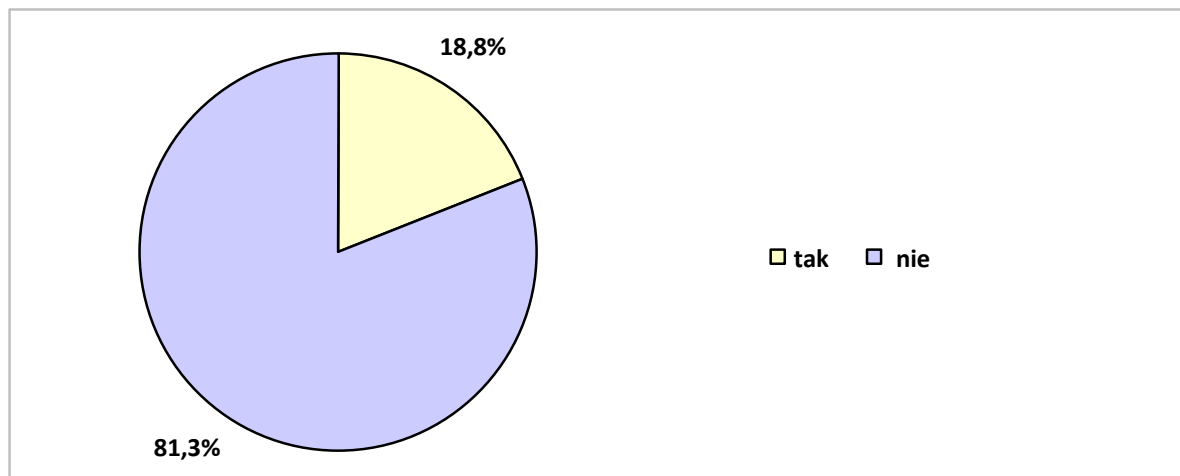
Wykres 13. Czy zna Pani / Pan przypadki dyskryminacji ze względu na płeć w gminie?

Dane z badania ankietowego.

Ankietowani odpowiadali również na pytanie, czy ich osobiście lub członków ich rodzin dotknęła dyskryminacja ze względu na płeć. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 14. Czy Panią / Pana lub członka rodziny dotknęła dyskryminacja ze względu na płeć?

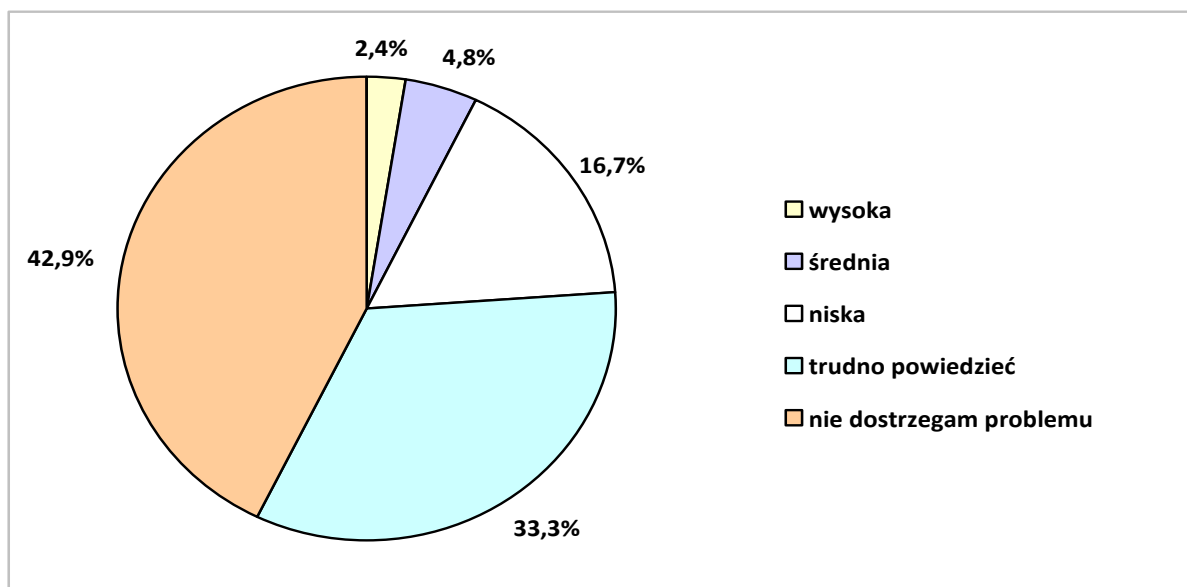

Dane z badania ankietowego.

Zdecydowana większość (81,3%) odpowiedziała przecząco, natomiast 18,8% ankietowanych zetknęło się z dyskryminacją wśród najbliższych.

Kolejne pytanie dotyczyło skali występującej w gminie dyskryminacji ze względu na płeć. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 15. Jeśli dyskryminacja ze względu na płeć jest problemem w gminie, jaka jest jego skala?

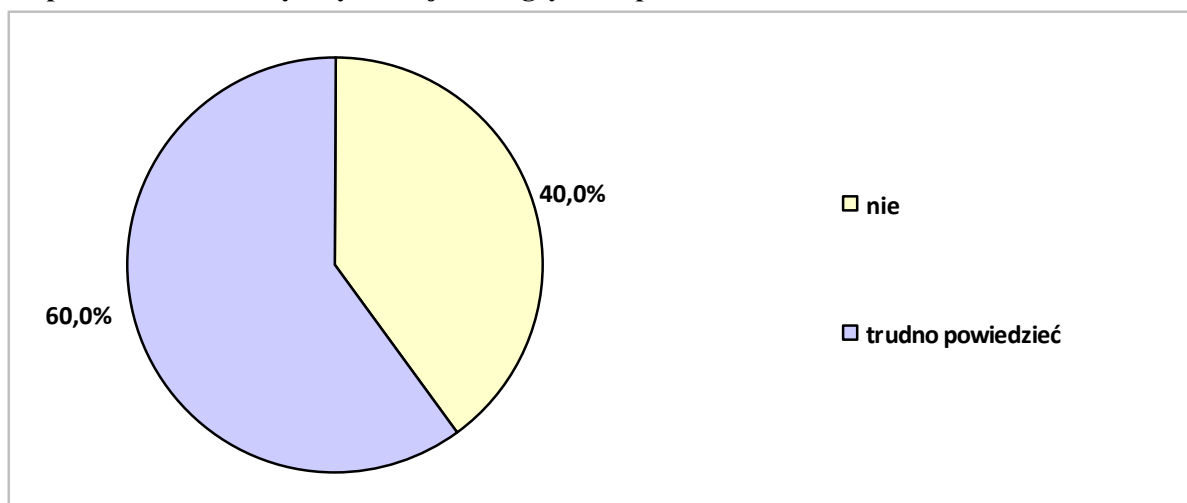

Dane z badania ankietowego.

Połowa respondentów w ogóle nie dostrzegła problemu, a odpowiedzi na to pytanie nie było w stanie udzielić 31,3% ankietowanych. Problem dostrzega, a jego skalę uważa za średnią 12,5% badanych, natomiast jako niską oceniło ją 6,3% mieszkańców. Nikt z pytanых nie uznał jej za wysoką.

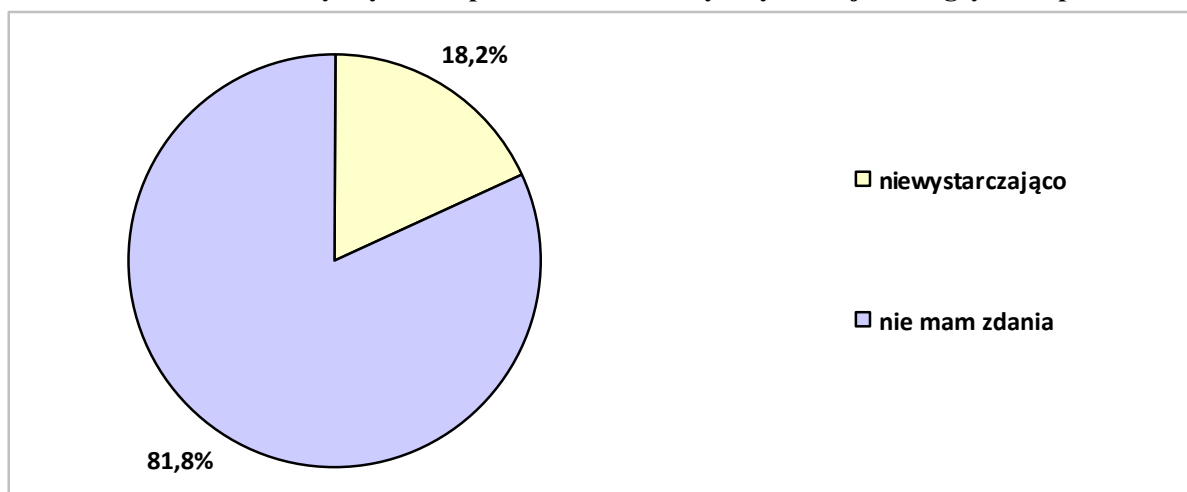
Ankietowani udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące prowadzonych w gminie działań na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć. Z udzielonych odpowiedzi wynika, że takie działania są znikome i trudne do określenia przez mieszkańców gminy, dlatego większość respondentów (60%) nie jest w stanie ich ocenić, zaś 40% uważa, że takie działania w ogóle nie są w gminie prowadzone. Szczegółowy rozkład udzielonych odpowiedzi przedstawiają kolejne dwa wykresy.

Wykres 16. Czy w gminie są prowadzone działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Wykres 17. Jeżeli są prowadzone, to jak Pan(-i) ocenia prowadzone w gminie działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Z przeprowadzonego badania wynika, że problemy dotyczące równości płci w gminie koncentrują się głównie w obszarze zatrudnienia, a znane respondentom przypadki dyskryminacji ze względu na płeć w większości nie są znane mieszkańcom gminy

Węgorzyno. Aktywność samorządu gminy na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn oraz przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć jest trudne do określenia dla ankietowanych.

Planując działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie równości płci, należy położyć nacisk na przyczynianie się do osłabienia istniejących nierówności w obszarze rynku pracy, a także uwzględnić zagadnienie równości płci w działaniach ukierunkowanych na wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

18. SYTUACJA DZIECKA

Dziecko wymaga szczególnej opieki i troski. Działalność na jego rzecz powinna polegać przede wszystkim na ochronie jego praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz na asekurowaniu go w obliczu zagrożeń.

Analiza sytuacji dziecka w gminie Węgorzyno została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko przedszkolne, szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informację na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych.

Do analizy przedłożono ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów – z następujących placówek oświatowych:

- Szkoła Podstawowa im. K. I. Gałczyńskiego w Węgorzynie (liczba uczniów: 366, liczba nauczycieli: 30),
- Szkoła Podstawowa im. II Łużyckiej Dywizji Artylerii L.W.P w Runowie Pomorskim (liczba uczniów: 135, liczba nauczycieli: 20),
- Gimnazjum im. Orła Białego w Węgorzynie (liczba uczniów: 191, liczba nauczycieli: 23),
- Przedszkole Publiczne im. „Króla Lwa” w Węgorzynie (liczba dzieci: 75, liczba opiekunów: 10).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, że 3 placówki zatrudniają pedagoga (brak wskazania w Przedszkolu Publicznym), 2 szkoły pielęgniarkę (brak w Gimnazjum i Przedszkolu Publicznym), 1 szkoła i przedszkole zatrudniają logopedę (brak w SP w Węgorzynie i Gimnazjum), a psychologa 3 placówki (brak w SP w Węgorzynie). Żadna z placówek nie zatrudnia doradcy zawodowego.

Wszystkie placówki prowadzą dożywianie uczniów (potrzebujące dzieci – łącznie 194 – są objęte tą formą pomocy), trzy placówki zgłosiły potrzebę zwiększenia o 85 liczby dzieci i młodzieży objętych tym rodzajem wsparcia.

Wszystkie placówki szkolne zapewniają uczniom dostęp do Internetu oraz dają możliwość korzystania z sali gimnastycznej (brak wskazania w Przedszkolu Publicznym). Szkoła Podstawowa w Runowie Pomorskim posiada klasy integracyjne. Przedstawiciele Szkoły Podstawowej w Węgorzynie zauważyli trudności z dojazdem uczniów na zajęcia spowodowane brakiem przystanku zlokalizowanego w pobliżu placówki oraz deficytem miejsc parkingowych dla rodziców przywożących dzieci do szkoły własnym transportem.

Wszystkie placówki oferują dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Najczęściej przyjmują one postać różnorodnych tematycznie kół zainteresowań (m.in. koła przedmiotowe, językowe, wokalne, teatralno-muzyczne, sportowe, turystyczne, religijne, rytmiki oraz zajęcia przygotowujące do egzaminów i zwiększające szanse edukacyjne uczniów). Jednocześnie we wszystkich placówkach prowadzone są zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich najczęściej organizowane są: zajęcia wyrównawcze (3 placówki), korekcyjno-kompensacyjne (3), logopedyczne (3), socjoterapeutyczne (3), psychoterapeutyczne (3), rewalidacyjne (3) oraz gimnastyka korekcyjna (1) i zajęcia z terapii pedagogicznej (1).

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Ankietowani identyfikowali problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, w dwojaki sposób, tj. odpowiadając na pytanie o charakterze otwartym oraz wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych obejmujący 15 zmiennych.

Określając problemy w odpowiedzi na pytanie otwarte, badani wskazywali głównie na bezrobocie, ubóstwo oraz niewydolność wychowawczą rodziców. Brak pracy zmusza niektórych rodziców do wyjazdu za granicę, co generuje problemy tzw. eurosieroctwa.

Według części respondentów rodzice poświęcają dzieciom zbyt mało czasu i uwagi, nie zaszczepiając im odpowiednich ambicji i aspiracji życiowych. Ankietowani zwracali również uwagę na dysfunkcje występujące w domu, odnoszące się głównie do nadużywania alkoholu przez rodziców, a także trudnej sytuacji w rodzinach niepełnych.

Wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych, ankietowani stwierdzali ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów społecznych zawierają poniższe tabele.

Tabela 42. Problemy występujące w środowisku przedszkolnym, szkolnym i rodzinnym dzieci i młodzieży z gminy uczęszczających do przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjalnych

cechy patologii społecznej	obecność poszczególnych cech		
	liczba placówek, w których stwierdzono	liczba ujawnionych przypadków	liczba placówek, w których nie stwierdzono
palenie papierosów	1	10	3
sięganie po alkohol	–	–	4
sięganie po narkotyki	1	1	3
niszczenie mienia szkolnego	1	3	3
kradzieże	2	6	2
dyskryminacja	–	–	4
udział w grupach negatywnych	–	–	4
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	2	3	2
autoagresja	1	5	3
ucieczki z domu	–	–	4
przestępczość ujawniona	1	1	3
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	2	13	2
zaniedbanie przez dom	2	6	2
przemoc w rodzinie	1	1	3
wykorzystywanie seksualne	–	–	4

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Do problemów najczęściej występujących w szkole i w domu rodzinnym dzieci i młodzieży ankietowani zaliczyli m.in.: problemy wymagające nadzoru kuratora sądowego, kradzieże, zaniedbanie przez dom, stosowanie agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, sięganie przez uczniów po papierosy, przypadki autoagresji, niszczenia mienia szkolnego, a także pojedyncze przypadki sięgania po narkotyki, przemocy w rodzinie i przestępczości ujawnionej.

Obszary, w jakich należałoby przeprowadzić badania wśród dzieci, młodzieży i rodziców

Ankietowani identyfikowali również obszary, w jakich należałoby przeprowadzić badania wśród dzieci, młodzieży i rodziców. Najczęściej podkreślali potrzebę zdiagnozowania problemów uzależnień w rodzinach. W opinii ankietowanych ważne jest także zbadanie ogólnej kondycji rodzin pod kątem emigracji zarobkowej, stanu bezrobocia, rozwodów, wykształcenia rodziców i występujących niewydolności wychowawczych.

Działania profilaktyczne podejmowane w szkołach

W placówkach oświatowo-wychowawczych podejmowane są różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne. Organizowane zajęcia profilaktyczne przybierają formę uczestnictwa w warsztatach z komunikacji społecznej i spotkań ze specjalistami z zakresu przeciwdziałania zjawisku agresji wśród uczniów. Prowadzone są zajęcia z pedagogami i terapeutami oraz ćwiczenia socjoterapeutyczne i warsztaty uczące asertywności. Uczniowie biorą czynny udział w ogólnopolskich programach profilaktycznych, np. „Bezpieczna szkoła”, „Czyste powietrze wokół nas” oraz działaniach promujących zdrowy styl życia i projektach charytatywnych. W szkołach odbywają się także akcje plakatowe i konkursy plastyczne, emisje filmów edukacyjnych, spektakle teatralne, kolportowane są gazetki tematyczne i ulotki. Ponadto promowane są aktywne formy spędzania czasu wolnego i kultywowanie tradycji. Realizowane są również działania związane z szeroko pojętym bezpieczeństwem uczniów (np. stosowanie numerów alarmowych, dbałość o zdrowie własne i innych).

Badania i działania profilaktyczne i naprawcze konieczne do przeprowadzenia

Określając działania profilaktyczne i naprawcze, które należałoby przeprowadzić w szkołach, badani wskazywali głównie na potrzebę zintensyfikowania działalności profilaktycznej i dydaktycznej w zakresie uzależnień. Zwrócili również uwagę na konieczność uświadomienia rodzicom współodpowiedzialności za wychowanie dziecka oraz uregulowania kwestii opieki nad dzieckiem w przypadku emigracji zarobkowej opiekunów.

Współpraca szkół z rodzicami uczniów

Przedstawiciele wszystkich ankietowanych placówek uznali współpracę z rodzicami uczniów za zadowalającą. W jej ramach odbywają się zebrania, konsultacje indywidualne, debaty wychowawcze, dyżury konsultacyjne, spotkania w ramach zespołu powołanego do pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pedagogizacja. Rodzice aktywnie uczestniczą także w życiu szkoły, pomagając przy organizacji imprez, uroczystości szkolnych, wycieczek i pozyskiwaniu sponsorów.

Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny

Podobnie jak w przypadku oceny współpracy szkół z rodzicami, przedstawiciele wszystkich badanych placówek stwierdzili, że współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny jest zadowalająca. Do podmiotów tych zaliczyli: Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, Sąd Rejonowy, Policję, Straż Miejską, placówki oświatowe, Monar w Grabowie, Sanepid, Straż Pożarną, kuratorów sądowych, Bank Spółdzielczy Oddział w Węgorzynie, Dom Dziecka w Łobzie, Poradnię Zdrowia Psychicznego w Szczecinie, Nadleśnictwo Łobez, Koło Łowieckie „Diana”, Teatr „Kurtyna” z Krakowa.

Współpraca polega m.in. na wzajemnym wsparciu, udzielaniu pomocy socjalnej i materialnej, dofinansowaniu wypoczynku dzieci, pomocy w sytuacjach kryzysowych, pomocy w dożywianiu uczniów, prowadzeniu konsultacji, badań, diagnoz psychologiczno-pedagogicznych, wymianie informacji, pedagogizacji rodziców, prowadzeniu zajęć terapeutycznych, jak również organizowaniu konkursów, imprez, spotkań, warsztatów, pogadanek i przekazywaniu materiałów z zakresu profilaktyki.

Potrzeby dzieci i młodzieży

Wskazując najpilniejsze potrzeby dzieci i młodzieży, pedagodzy zwrócili uwagę na konieczność zapewnienia im alternatywnych form spędzania czasu wolnego poza szkołą, w szczególności szerszego dostępu do imprez kulturalnych i zajęć rekreacyjno-sportowych. Respondenci podkreślili także potrzebę zaspokojenia potrzeb bytowych, socjalnych

i emocjonalnych uczniów. Według pedagogów niezbędna jest również poprawa bazy edukacyjnej (wyposażenie świetlicy szkolnej, gabinetów przedmiotowych, placów zabaw) i zorganizowanie świetlic socjoterapeutycznych. Ankietowani wspomnieli również o niewystarczającym dostępie do lekarzy specjalistów, stomatologów i rehabilitantów.

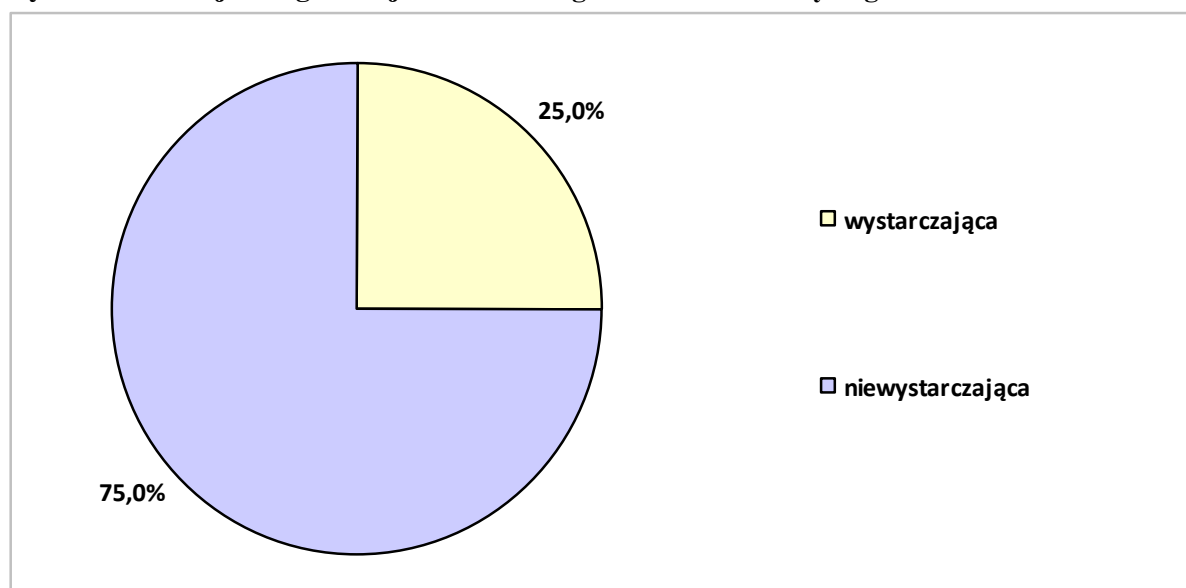
Możliwości przyczynienia się szkół do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży

Zastanawiając się nad tym, w jaki sposób szkoła może się przyczynić do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w gminie, pedagodzy wskazywali przede wszystkim na konieczność wspierania uczniów będących w trudnej sytuacji materialnej (dożywianie, pomoc finansowa rodzinie). Ankietowani szczególnie nacisk położyli na prowadzenie działań profilaktycznych i wychowawczych, udzielanie porad i prowadzenie mediacji w rodzinach dysfunkcyjnych. Respondenci zwrócili również uwagę na potrzebę prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania uczniów.

Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie w opinii społeczności lokalnej

O wyrażenie swoich opinii na temat obecnej organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie poproszono przedstawicieli społeczności lokalnej, wśród których znaleźli się losowo wybrani mieszkańcy gminy oraz przedstawiciele samorządu i instytucji gminnych. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 18. Jaka jest organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie oceniono negatywnie, aż trzy czwarte respondentów uznało ją za niewystarczającą. Jako wystarczającą określiło ją 25% ankietowanych mieszkańców gminy. Nikt z uczestników badania nie stwierdził, że jest bardzo dobra lub dobra.

19. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Jednym z głównych problemów demograficznych w Polsce jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. Według przewidywań GUS-u, liczba osób w wieku emerytalnym wzrośnie z niemal 6,5 miliona, w 2010 roku do co najmniej 9,6 miliona w 2035 roku, co stanowić będzie 26,7% całej populacji kraju.

Struktura wiekowa ludności gminy Węgorzyno jest w pewnym sensie potwierdzeniem tej tendencji. W ostatnich latach ma tutaj miejsce wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym kurczeniu się populacji młodszych grup wiekowych. Dane szczegółowe zawiera poniższa tabela.

Tabela 43. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba mieszkańców gminy ogółem	7 200	7 191	7 170
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1 198	1 241	1 284
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności gminy	16,64%	17,26%	17,91%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Z analizy danych statystycznych dotyczących sytuacji demograficznej gminy wynika, że systematycznie wzrasta udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności; w latach 2012-2014 wynosił on odpowiednio: 16,64%, 17,26% i 17,91%.

Należy także mieć na uwadze niską dzietność rodzin, a z drugiej strony wydłużający się średni okres życia. Stanowi to dobitne potwierdzenie procesu starzenia się społeczeństwa i jest bardzo niekorzystną przesłanką, a zarazem wyzwaniem dla służb i instytucji realizujących założenia polityki społecznej. Sytuacja ta wymaga ukierunkowania działań pomocowych w większym stopniu na potrzeby ludzi starszych, aby udzielać odpowiedniego do potrzeb wsparcia – materialnego bądź rzeczowego, ale także zapewnić dostęp do usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz zorganizować różnorodne formy aktywizacji ruchowej, towarzyskiej i kulturalnej.

Biorąc pod uwagę prognozy demograficzne, należy oczekiwać, że problemy związane z wiekiem będą w kolejnych latach ulegać nasileniu. Osoby starsze są z reguły bardziej narażone na choroby. Wiąże się z tym problem występowania niepełnosprawności i uzależnienia od pomocy innych. Należy zauważyć, że wśród beneficjentów pomocy społecznej, udzielanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie, w 2014 roku było 25 osób w wieku 61-70 lat oraz 10 osób w wieku 71 lat i więcej. W ramach swojej działalności OPS świadczy także usługi opiekuńcze. Jest to szczególna forma pomocy kierowana przede wszystkim do osób starszych, chorych i samotnych, które pozbawione są opieki i pomocy ze strony rodziny. Usługi te polegają na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktu z otoczeniem. Dane na temat tego rodzaju pomocy zawiera poniższa tabela.

Tabela 44. Usługi opiekuńcze przyznane przez OPS w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w postaci usług opiekuńczych	10	14	18
liczba osób w rodzinach	11	18	20

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

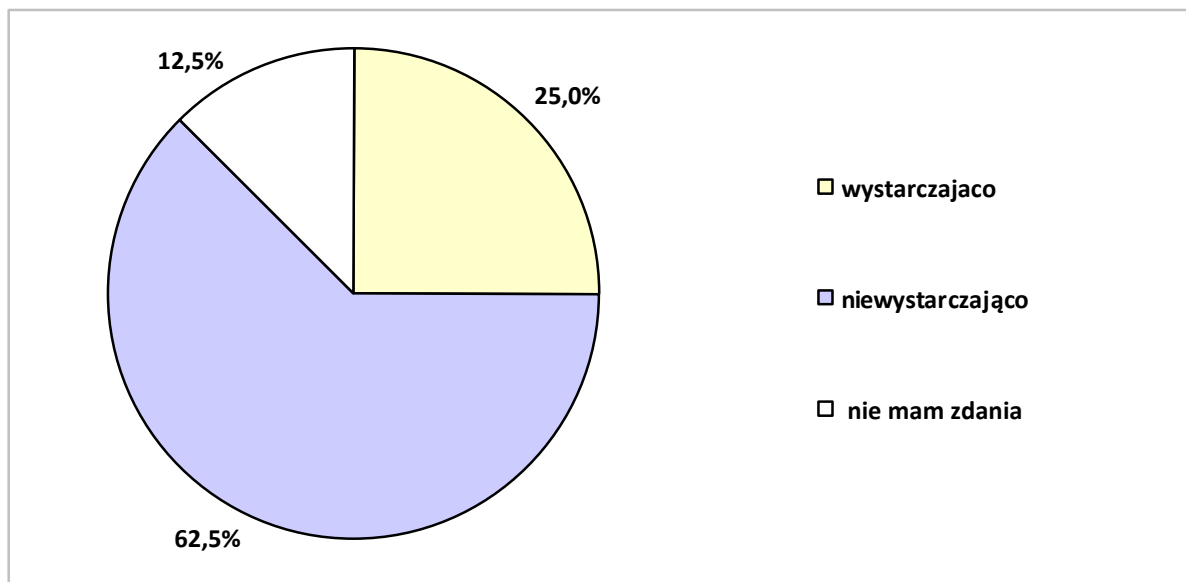
Samorząd gminy Węgorzyno, dzięki dofinansowaniu z LGD Centrum Inicjatyw Wiejskich, realizuje tzw. „mały grant”, który jest adresowany głównie do osób starszych. Odbywające się na siłowniach plenerowych zajęcia zachęcają seniorów do aktywnego, a co za tym idzie, zdrowszego i dłuższego życia. Sprawami i problemami osób starszych zajmują się również działające w gminie organizacje pozarządowe, do których zalicza się miejscowe koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zapytano mieszkańców gminy Węgorzyno o problemy, z jakimi borykają się osoby starsze. W odpowiedzi najczęściej wskazywano brak miejsca do spędzania czasu wolnego, samotność, trudności z zapewnieniem opieki, choroby, deficyt miejsc i zbyt wysokie opłaty w domach pomocy społecznej oraz trudności w załatwianiu spraw codziennych.

Natomiast wśród działań, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób starszych w gminie, ankietowani wskazywali: utworzenie klubu seniora i świetlic dla osób starszych, powołanie Uniwersytetu III wieku, zaktywizowanie wolontariuszy zapewniających opiekę osobom starszym.

W kolejnym pytaniu uczestnicy badania ankietowego zostali poproszeni o ocenę realizowanych w gminie działań adresowanych do osób starszych. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 19. Jak Pani / Pan ocenia realizowane w gminie działania adresowane do osób starszych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Oceniając realizowane w gminie działania adresowane do osób starszych, nikt z uczestników badania nie wskazał oceny bardzo dobrej i dobrej. Jako wystarczające uznała je jedna czwarta respondentów. Co niepokojące, największa grupa ankietowanych – prawie 63% – była zdania, że działania te są niewystarczające. Jednocześnie 12,5% pytanych nie miało zdania na ten temat.

20. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Schorzeniami, które najczęściej przyczyniają się do niepełnosprawności, są choroby układu krążenia oraz dysfunkcje narządu ruchu. Z uwagi na to, że, jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne, w analizie sytuacji tej grupy ludności gminy wykorzystano dane z ostatniego opublikowanego spisu, który został przeprowadzony w 2002 roku.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż w 2002 roku w gminie Węgorzyno mieszkało ogółem 1 138 osób niepełnosprawnych. Były wśród nich 604 kobiety i 534 mężczyzn. W ramach ogólnej liczby osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w gminie odnotowano 1 025 osób niepełnosprawnych prawnie i 113 osób niepełnosprawnych tylko biologicznie. Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle ludności gminy wynosił 16%.

Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób niepełnosprawnych w gminie oraz wskazanie trendu tych zmian, zawierają dane dotyczące liczby rodzin w gminie korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie wynika, że w latach 2012-2014 niepełnosprawność była czwartym, pod względem liczby beneficjentów, powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez OPS w latach 2012-2014.

Tabela 45. Rodziny w gminie korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba rodzin	68	73	75
liczba osób łącznie w rodzinach	161	184	197

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Węgorzynie.

Należy dodać, że w 2014 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie wypłacił 519 świadczeń (na łączną wartość 39 460 zł) w postaci dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Warto w tym miejscu przytoczyć informacje Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie Szczecińskim, dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności (z uwzględnieniem orzeczonego stopnia niepełnosprawności) wydanych mieszkańcom gminy Węgorzyno w latach 2012-2014.

Z danych tych wynika, że malała zarówno liczba orzeczeń wydanych dzieciom jak i osobom dorosłym. Zmniejszała się także liczba decyzji o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wahaniom natomiast ulegała liczba orzeczeń o umiarkowanym i lekkim stopniu niepełnosprawności. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 46. Orzeczenia o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności wydane mieszkańcom gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014.
liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydanych dzieciom z gminy do lat 16	28	23	22
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydanych mieszkańcom gminy powyżej 16. roku życia	119	98	89
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	57	36	33
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	38	43	35
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	24	19	21

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Stargardzie Szczecińskim.

Osoby niepełnosprawne zamieszkałe w gminie Węgorzyno mogą korzystać ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łobzie, które dysponuje środkami na dofinansowanie uczestnictwa, wraz z opiekunami, w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, likwidację barier architektonicznych, technicznych lub w komunikowaniu się. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby osób niepełnosprawnych z gminy, które w latach 2012-2014 skorzystały z tego wsparcia.

Tabela 47. Wsparcie udzielone przez PCPR niepełnosprawnym mieszkańcom gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	22	0	2
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	14	16	12
liczba osób niepełnosprawnych z gminy, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	2	2	2

Dane Powiatowego Centrum Pomocy w Łobzie.

Na podstawie porozumienia zawartego między gminami Łobez i Węgorzyno, gmina Łobez udostępnia miejsca w Środowiskowym Domu Samopomocy w Łobzie dla osób niepełnosprawnych intelektualnie z terenu gminy Węgorzyno.

Ponadto w projekcie „Pomóż sobie – od bierności do aktywności”, realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie w latach 2012-2014 uczestniczyło łącznie 6 osób niepełnosprawnych.

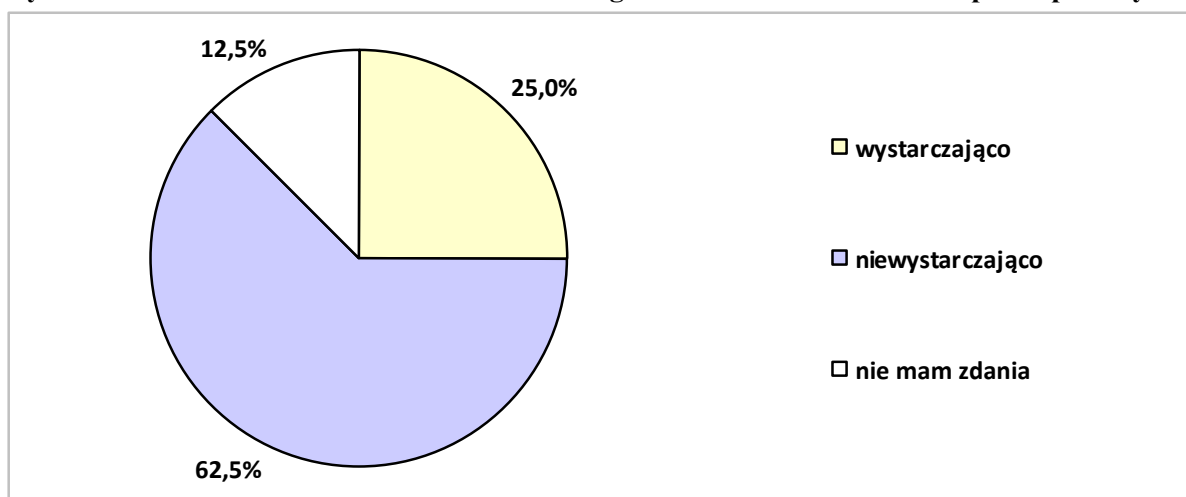
W badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania zadano mieszkańcom gminy Węgorzyno pytanie o problemy i bariery, które najczęściej dotyczą osoby niepełnosprawne. Odpowiadając, ankietowani wymieniali najczęściej: bariery

architektoniczne, brak miejsc i ofert spędzania czasu wolnego, marginalizację, brak miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych oraz zbyt długi czas oczekiwania na miejsce w placówkach pomocowych.

Z kolei jeśli chodzi o działania, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych, wskazano: likwidację barier architektonicznych, zwiększenie dostępu do rehabilitacji i lekarzy specjalistów, utworzenie domu kultury oraz przeprowadzanie akcji społecznych dotyczących tolerancji.

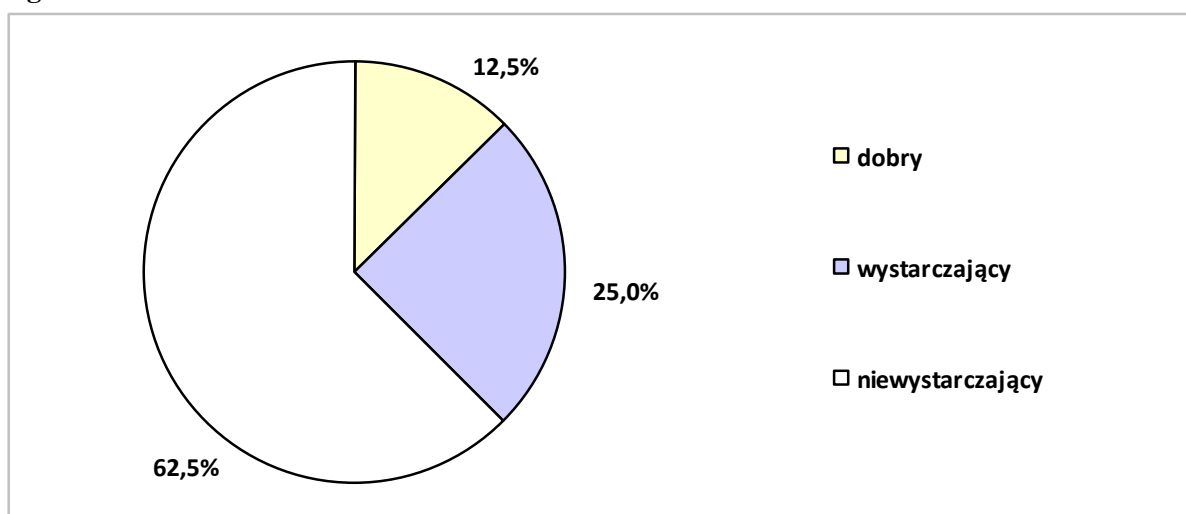
Kolejne dwa pytania pozwoliły uzyskać opinie na temat wsparcia udzielanego mieszkańcom gminy, którzy borykają się z problemami niepełnosprawności. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 20. Jak Pani / Pan ocenia realizowane w gminie działania na rzecz niepełnosprawnych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wykres 21. Jaki jest dostęp do wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Jedna czwarta respondentów oceniła realizowane w gminie działania na rzecz osób niepełnosprawnych jako wystarczające. Z kolei aż 62,5% ankietowanych uznało, że są niewystarczające. Zdania w tej sprawie nie miało 12,5% badanych. Nikt z uczestników badania nie stwierdził, że działania te realizowane są dobrze.

Podobnie ankietowani mieszkańcy ocenili dostęp do wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w gminie. Co prawda jako dobry określiło go ponad 12%, a jako wystarczający 25% respondentów, jednak prawie 63% pytanych uznało, że jest on niewystarczający.

Trzeba przy tym zauważyć, że udzielając odpowiedzi na powyższe pytania ankiety, w obydwu przypadkach nikt z uczestników badania nie wskazał oceny bardzo dobrej.

Analizując wyniki badania, nie można też pominąć faktu, że na jedno z pytań ponad 12% respondentów odpowiedziało „nie mam zdania”. Można przypuszczać, że taka część populacji gminy nie ma żadnej orientacji w sytuacji osób niepełnosprawnych, ponieważ nie ma takich osób w ich najbliższym otoczeniu. Jednocześnie zdecydowana większość, przynajmniej w pewnym stopniu, orientuje się w sytuacji osób niepełnosprawnych w gminie.

Należy więc odnotować, iż problemy osób niepełnosprawnych i ich rodzin są w gminie na tyle istotne, że zauważa je większość mieszkańców. Jednocześnie tylko 4% uczestników badania zaliczyło osoby niepełnosprawne i ich rodziny do grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a 5,9% wskazało niepełnosprawność jako obszar, w którym pomoc gminna jest najbardziej niezadowolająca. Wypływa stąd wniosek, że osoby niepełnosprawne w gminie nie są izolowane. Mogą liczyć na zrozumienie lokalnej społeczności i wsparcie instytucji pomocowych, choć w powszechnym odczuciu oferowane im wsparcie i podejmowane na ich rzecz działania nie są w pełni dostosowane do potrzeb.

Biorąc pod uwagę wszystkie dane dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych zgromadzone na potrzeby tego opracowania diagnostycznego, trzeba zaliczyć tę kwestię do istotnych problemów społecznych, z jakimi muszą się zmierzyć instytucje pomocowe działające na terenie gminy.

21. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną

z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego.

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru, poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Dzięki takiemu postępowaniu z całego posiadanego zasobu informacji zostają wyodrębnione i zidentyfikowane te, które są istotne strategicznie. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, który jest podmiotem analizy, i obejmuje następujące obszary:

- bezrobocie i ubóstwo;
- rodzina, dziecko, młodzież;
- uzależnienia i przemoc w rodzinie;
- bezdomność
- starość;
- niepełnosprawność;
- kapitał społeczny i ludzki.

Obszar BEZROBOCIE I UBÓSTWO	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań na rzecz ograniczenia bezrobocia w gminie • podejmowanie działań na rzecz ograniczenia zjawiska bezrobocia wśród kobiet • prowadzenie działań służących aktywizacji osób bezrobotnych w wieku 45 lat i więcej • przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia • prowadzenie przez pracowników socjalnych działań służących aktywizacji osób bezrobotnych • upowszechnianie ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy • rozpowszechnianie ofert pracy z zagranicy • upowszechnianie informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach • pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) • zachęcanie inwestorów do tworzenia nowych miejsc pracy • przeciwdziałanie zjawisku ubóstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony wpływ na dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy

szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie przez osoby bezrobotne wiedzy o dostępnych ofertach pracy • korzystanie przez osoby bezrobotne z dostępu do europejskich rynków pracy • posiadanie przez osoby bezrobotne wystarczającej wiedzy o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach 	<ul style="list-style-type: none"> • rosnący poziom bezrobocia, w tym wśród kobiet • utrzymujący się wysoki poziom bezrobocia wśród osób w wieku 45 lat i więcej • występowanie zjawiska dziedziczenia bezrobocia • rosnąca liczba osób bezrobotnych wymagających aktywizacji • nieodpowiednia do potrzeb liczba nowych inwestorów tworzących w gminie miejsca pracy • ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież • brak w gminie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezrobotnych • utrzymujący się poziom nielegalnego zatrudnienia w gminie • postępujące zjawisko ubożenia mieszkańców gminy

Obszar RODZINA, DZIECKO, MŁODZIEŻ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie dysfunkcjom rodzin • prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami wymagającymi wsparcia • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tego rodzaju wsparcia • koordynowanie działań instytucji wspierających rodziny, dzieci i młodzież • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną • dobrze rozwinięta baza dydaktyczna w szkołach podstawowych i gimnazjalnych, zapewniająca właściwy rozwój uczniów • odpowiednia oferta zajęć pozalekcyjnych • dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego • propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży • prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> • brak w gminie grup i ośrodków wsparcia dla osób samotnie wychowujących dzieci • nierozwijanie sieci placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • brak działań na rzecz rozwoju szkolnictwa ponadgimnazjalnego • niewystarczająca dostępność opieki medycznej w gminie
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • dobry przepływ informacji między instytucjami wspierającymi rodziny, dzieci i młodzież • przeznaczanie przez gminę środków finansowych na utrzymanie i rozwój bazy dydaktycznej szkół podstawowych i gimnazjalnych • rosnące zainteresowanie wolontariatem 	<ul style="list-style-type: none"> • utrzymująca się wysoka liczba rodzin dysfunkcyjnych w gminie • niedostatecznie rozwinięte poradnictwo specjalistyczne udzielane rodzinom • nieadekwatna do potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci oferta grup i ośrodków wsparcia • niewystarczający dostęp do placówek

wśród dzieci i młodzieży	<p>wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieodpowiednia do potrzeb dostępność opieki przedszkolnej • niezaspokajanie potrzeb młodzieży w zakresie dostępu do szkolnictwa ponadgimnazjalnego w gminie • niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych • niedostosowana do potrzeb oferta spędzania czasu wolnego • niedostateczna oferta organizacji pozarządowych zajmujących się problemami rodzin, dzieci i młodzieży • nieodpowiednia dostępność opieki medycznej w gminie
--------------------------	--

Obszar UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe • prowadzenie działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie uzależnień wśród rodziców, nauczycieli i sprzedawców • kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych • funkcjonowanie w gminie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych • prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród dzieci i młodzieży • programowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • funkcjonowanie w gminie zespołu interdyscyplinarnego • zapewnianie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia • kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • nieprowadzenie w gminie działalności terapeutycznej i rehabilitacyjnej w obszarze uzależnień • niedostateczne diagnozowanie kwestii inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród dzieci i młodzieży • brak badań problemu nielegalnego obrotu alkoholem w gminie • niewystarczająca kadra do pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą domową • brak współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost świadomości rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych co do zagrożeń uzależnieniami • zwiększająca się wśród dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • niezadowalające efekty leczenia uzależnień • niewystarczająca pomoc psychospołeczna i prawna oferowana rodzinom wymagającym tego rodzaju wsparcia

<ul style="list-style-type: none"> • świadomość zagrożenia uzależnieniami • realizowanie gminnego harmonogramu działań w zakresie przeciwdziałania przemocy • niewzrastająca liczba osób wymagających podjęcia działań zespołu interdyscyplinarnego • niezwiększająca się liczba osób wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie zjawiska sięgania przez nieletnich po alkohol i narkotyki • niewystarczająca kadra pracująca z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie • zwiększająca się liczba rodzin objętych poradnictwem i interwencją z powodu przemocy w rodzinie • niedostosowana do potrzeb osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oferta organizacji pozarządowych • wzrost liczby osób dotkniętych przemocą w rodzinie wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia
--	---

Obszar BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie problemu bezdomności • informowanie bezdomnych i osób zagrożonych bezdomnością o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy • udzielanie wsparcia osobom bezdomnym przybywającym z innych gmin • wspieranie osób wychodzących z bezdomności 	<ul style="list-style-type: none"> • brak działań zapobiegających zjawisku bezdomności • brak standaryzacji usług świadczonych osobom bezdomnym • niezapewnianie schronienia osobom bezdomnym • nieprowadzenie działań na rzecz reintegracji zawodowej osób bezdomnych • niedostateczne działania uwrażliwiające mieszkańców na problemy osób bezdomnych • brak współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wystarczające rozpoznanie zjawiska bezdomności w gminie • niezwiększająca się liczba osób zagrożonych bezdomnością • standaryzowanie usług świadczonych osobom bezdomnym • posiadanie przez bezdomnych wiedzy o przysługujących im prawach i dostępnych formach wsparcia • wystarczające możliwości zapewnienia schronienia osobom bezdomnym na terenie gminy • brak napływu osób bezdomnych z innych gmin • niewystępowanie zjawiska dyskryminacji osób bezdomnych 	<ul style="list-style-type: none"> • brak działań na rzecz reintegracji zawodowej zmniejszającej poziom bezrobocia wśród bezdomnych • niewystarczające wsparcie udzielane osobom wychodzącym z bezdomności • niedostosowana do potrzeb oferta organizacji pozarządowych zajmujących się problemem bezdomności

Obszar STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • brak analizy sytuacji demograficznej z uwzględnieniem struktury wiekowej

<ul style="list-style-type: none"> • dysponowanie odpowiednią kadrami pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze • podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodzin w sprawowanie opieki nad osobami starszymi • kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej • uwrażliwianie społeczności lokalnej na problemy i potrzeby osób starszych 	<p>mieszkańców</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieprowadzenie działań na rzecz wzmacniania potencjału osób starszych • brak w gminie grup wsparcia i instytucji wsparcia działających na rzecz osób starszych • niezapewnianie osobom starszym wsparcia w ramach małych form pomocy (klub seniora, dom dziennego pobytu) • brak działań mających na celu poprawienie warunków codziennego funkcjonowania osób starszych • niepodejmowanie działań mających na celu poprawę sfery technicznej ułatwiającej osobom starszym codzienne życie • brak współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych • brak wolontariatu na rzecz osób starszych w gminie
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • dobra dostępność domów pomocy społecznej • dostrzeżenie problemów i potrzeb osób starszych w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się liczba osób starszych w gminie • brak działań wzmacniających potencjał osób starszych • wzrost liczby osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych • brak możliwości uzyskania przez osoby starsze pomocy ze strony rodziny • niedostateczna dostępność oferty grup i instytucji wsparcia dla osób starszych • nieodpowiedni dostęp do małych form pomocy (klub seniora, dom dziennego pobytu) dla osób starszych • wymagające poprawy warunki codziennego funkcjonowania osób starszych • niedostateczna oferta działań prozdrowotnych • niewielka liczba osób starszych kontynuujących aktywność zawodową • nieodpowiednia do potrzeb osób starszych infrastruktura techniczna • brak w gminie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych • niewystarczająca liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze w codziennym życiu

Obszar NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy • podejmowanie współpracy z podmiotami 	<ul style="list-style-type: none"> • brak monitorowania liczby orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom gminy

<ul style="list-style-type: none"> • świadczącymi usługi rehabilitacyjne • likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • tworzenie grup i klas integracyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych • uwrażliwianie społeczności lokalnej na problemy i potrzeby osób niepełnosprawnych • prowadzenie działań służących zwiększeniu społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych • podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych • funkcjonowanie wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych w gminie 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca kadra pracowników świadczących opiekę i wsparcie osobom niepełnosprawnym • brak wsparcia w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi • brak działań inicjujących powstawanie w gminie grup wsparcia i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych • nieupowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie przez osoby niepełnosprawne wiedzy o przysługujących im prawach i dostępnych formach wsparcia • likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca liczba pracowników świadczących opiekę i wsparcie osobom niepełnosprawnym • brak specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi • niewystarczająca oferta grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób niepełnosprawnych • niedostateczny dostęp do usług rehabilitacyjnych w gminie • brak w gminie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych • niewystarczająca liczba wolontariuszy wspierających osoby niepełnosprawne w codziennym życiu

Obszar KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • odpowiednia do potrzeb liczba pracowników socjalnych • podnoszenie przez pracowników OPS-u kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego • przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej • diagnozowanie problemów społecznych w gminie • informowanie beneficjentów systemu pomocy społecznej o możliwościach uzyskania wsparcia • umożliwianie wyrażania opinii na temat jakości obsługi przez klientów pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • brak działań inicjujących powstawanie w gminie nowych placówek pomocy społecznej • niewystarczające działania uświadamiające lokalną społeczność o roli i potrzebach sektora pomocy społecznej

<ul style="list-style-type: none"> • aktualizowanie bazy danych o instytucjach wsparcia i organizacjach pozarządowych świadczących pomoc mieszkańcom gminy • pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej • funkcjonowanie wolontariatu w pomocy społecznej • podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, przedstawicielami kościołów i związków wyznaniowych 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • niewzrastająca liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej przypadających na jednego pracownika socjalnego • podnoszenie kwalifikacji przez pracowników zatrudnionych w miejscowym ośrodku pomocy społecznej • posiadanie przez beneficjentów systemu pomocy społecznej wiedzy o dostępnych formach wsparcia • możliwość poprawy jakości obsługi beneficjentów pomocy społecznej • posiadanie przez pracowników pomocy społecznej wiedzy na temat instytucji wsparcia i organizacji pozarządowych mogących świadczyć pomoc mieszkańcom • włączanie się przedstawicieli kościołów i związków wyznaniowych w działania pomocowe 	<ul style="list-style-type: none"> • niedostateczne działania zapobiegające wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej • niewystarczająca wiedza na temat problemów społecznych w gminie • niedostatecznie rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej w gminie • niedofinansowany system pomocy społecznej • mała liczba wolontariuszy świadczących pomoc osobom wymagającym wsparcia • brak świadomości społeczności lokalnej co do roli i potrzeb sektora pomocy społecznej • niewystarczające działania pomocowe ze strony organizacji pozarządowych w gminie

22. PODSUMOWANIE

Diagnoza przeprowadzona w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgorzyno obejmowała kilkanaście zagadnień. Jej wyniki posłużyły, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, do opracowania założeń polityki społecznej gminy na lata 2016-2020. Zostały one przedstawione w części programowej strategii i zawierają działania, które powinny przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych tak występujących w gminie obecnie, jak i w najbliższych latach.

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

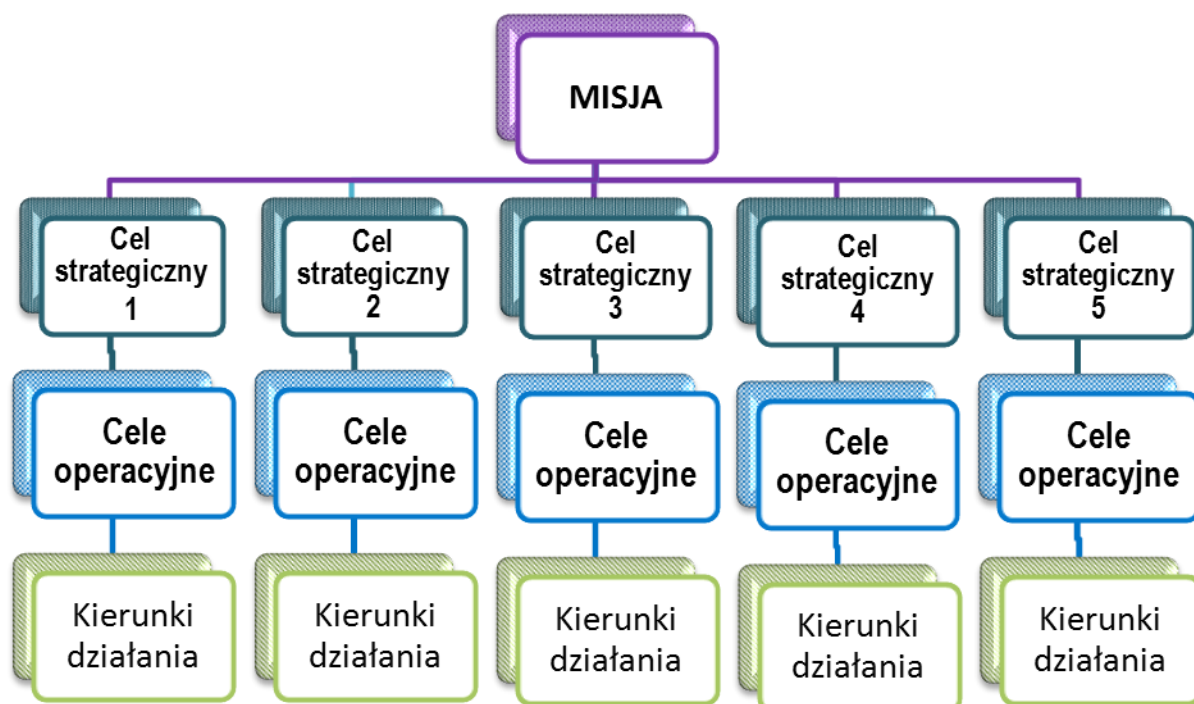
1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgorzyno na lata 2016-2020, jest następująca:

„Gmina Węgorzyno zapewnia mieszkańcom warunki rozwoju, zaspokaja ich potrzeby oraz przeciwdziała zjawiskom marginalizacji i wykluczeniu społecznego.”

Wypełnienie przyjętej misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Związek misji z celami strategii i wyznaczonymi kierunkami działań przedstawia poniższy diagram.

Diagram 2. Związek misji z celami i kierunkami działań.

Cel strategiczny 1.:

Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.

Cele operacyjne:

1. Zapewnienie osobom ubogim bezpieczeństwa socjalnego.
2. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy
3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.
2. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w postaci posiłku) osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.
3. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
4. Wsparcie osób i rodzin ubogich pracą socjalną.
5. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz osób ubogich.
6. Rozwój w gminie zasobów mieszkań socjalnych.
7. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich oraz z Kościołem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach.
2. Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez OPS.
3. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi.
4. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci, uwzględnianie równości płci w podejmowanych działaniach na rzecz osób bezrobotnych; opracowanie i realizacja lub współdziałanie w realizacji projektów i akcji informacyjnych na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy.

5. Promowanie gminy w celu pozyskania inwestorów.
6. Wspieranie rozwoju w gminie podmiotów ekonomii społecznej.
7. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, zapewnienie im dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością.
3. Kierowanie osób bezdomnych do ośrodków dla bezdomnych.
4. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2016-2020.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, placówki kultury, placówki opiekuńczo-wychowawcze, świetlice wiejskie, organizacje pozarządowe.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie, placówki oświatowe, inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną,

- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa bezrobocia i bezdomności,
- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba nowych inwestorów,
- liczba opracowanych i realizowanych projektów w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba mieszkań socjalnych w gminie,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie.

Cel strategiczny 2.:

Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.
2. Wsparcie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.
3. Pomoc dzieciom i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.
4. Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Promowanie w gminie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez pracowników OPS-u i placówek oświatowych. .
2. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
3. Zwiększenie liczby pracowników socjalnych i prowadzenie w większym zakresie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.

4. Zatrudnianie, adekwatnie do potrzeb, asystentów rodziny oraz organizowanie szkoleń i projektów dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
5. Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologiczno-pedagogicznego, prawnego, terapii rodzinnej).
6. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, Policji, organizacji pozarządowych i Kościoła.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.
2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.
4. Kontynuowanie działalności funkcjonujących w gminie grup wsparcia dla osób dotkniętych problemami uzależnień.
5. Kontynuowanie działalności przez Zespół Interdyscyplinarny, podnoszenie kwalifikacji przez specjalistów w tematyce przemocy.
6. Utworzenie grup wsparcia dla ofiar przemocy.
7. Ułatwienie dostępu do programów korekcyjnych dla sprawców przemocy.
8. Zapewnienie, w razie potrzeby, osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
9. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Podnoszenie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich i pedagogów szkolnych.
2. Ułatwienie dostępu do specjalistów (psychiatra dziecięcy, psycholog).

3. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez prowadzenie zajęć wyrównawczych.
4. Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym dostępu do kształcenia, m.in. poprzez prowadzenie klas integracyjnych i nauczania indywidualnego.
5. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy.
6. Rozszerzenie oferty wsparcia w świetlicach środowiskowych.
7. Organizowanie zbiórki artykułów szkolnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 4.:

1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
2. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej oraz dostępu do lekarzy specjalistów .
3. Utworzenie punktu rehabilitacji.

Szczegółowe działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie zawierają: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Węgorzyno.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2016-2020.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:2016-2020

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych oraz ich rodzin, placówki oświatowe szczebla podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki służby zdrowia, placówki opiekuńczo-wychowawcze, Policja, Prokuratura

Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół i społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
 - liczba asystentów rodziny,
 - liczba szkoleń i projektów adresowanych do rodzin,
 - liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
 - liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej i edukacyjnej,
- liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba nauczycieli i pedagogów szkolnych doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe,
- liczba uczniów uczęszczających do klas integracyjnych,
- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym,
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,
- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi.

Cel strategiczny 3.:

Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym.

Cele operacyjne:

1. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.

2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi.
3. Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
4. Realizacja projektów aktywizujących dla seniorów.
5. Podjęcie działań mających na celu utworzenie Klubu Seniora, Uniwersytetu III wieku, domu dziennego pobytu lub świetlic dla osób starszych.
6. Podejmowanie współpracy z Kościołem oraz z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych, rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych, w tym poprzez organizowanie cyklicznych imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek.
7. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2:

1. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom niepełnosprawnym.
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami niepełnosprawnymi.
3. Zintensyfikowanie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych.
4. Utworzenie grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych.
5. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.
6. Prowadzenie działań mających na celu uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy osób niepełnosprawnych.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2016-2020.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, placówki służby zdrowia, placówki kultury, oświatowe, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością (w oparciu o dane OPS-u oraz PCPR-u),
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych.

Cel strategiczny 4.:

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie.

Cele operacyjne:

1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych.

2. Podejmowanie przez jednostki gminy i jej mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadlokalnym, Policją, prokuraturą rejonową, sądem rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
4. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. remont dróg gminnych, budowę przydrożnych chodników i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół, działania edukacyjne.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2016-2020.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.

Partnerzy w realizacji działań:

Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
- liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

Cel strategiczny 5.:

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cele operacyjne:

1. Doskonalenie kadr i służb pomocowych oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.
2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej w gminie poprzez zwiększenie nakładu finansowego na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego.
2. Działania promocyjne propagujące zmianę wizerunku pomocy społecznej i rozpowszechniające jej działalność.
3. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. przez zamieszczanie informacji dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej np. na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego i Ośrodka Pomocy Społecznej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
2. Inicjowanie działalności w gminie nowych organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej oraz podmiotów ekonomii społecznej (także o zasięgu ponadlokalnym).
3. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.
4. Opracowywanie i realizowanie, przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji mieszkańców gminy, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy Unii Europejskiej.
5. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.
6. Propagowanie idei pomocy innym oraz pozyskiwanie darczyńców w celu możliwości jej realizacji.

Szczegółowe działania w zakresie współpracy samorządu gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego zawiera Program współpracy Gminy Węgorzyno z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2016-2020.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.

Partnerzy w realizacji działań:

Organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy i wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w gminie, zajmujących się zagadnieniami z zakresu polityki społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspólnych przedsięwzięć z zakresu rozwiązywania problemów społecznych,
- liczba opracowanych i zrealizowanych projektów,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych.

2. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgorzyno na lata 2016-2020 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Węgorzynie. Działania te będą podejmowane zgodnie z harmonogramem ujętym w opracowywanych planach działań.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez Zespół Oceniający strategię. W jego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany.

Zespół Oceniający strategię będzie ocenił poziom wdrożenia zapisów strategicznych raz na rok. Ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie przekaże Burmistrzowi i Radzie Miejskiej, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki monitoringowe. Przygotowany wykaz nie wyczerpuje wszystkich wskaźników, jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji strategii. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

3. RAMY FINANSOWE

Ustawa o pomocy społecznej (art. 16b ust. 2 pkt 3 lit. c) nakłada obligatoryjny wymóg określenia ram finansowych Strategii. Są one przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 48. Ramy finansowe Strategii w latach 2016-2020

szacunkowa wielkość wydatków (w złotych) w latach:				
2016	2017	2018	2019	2020
26 817 913	27 881 883	21 935 454	21 282 000	20 907 490

4. PROGNOZA ZMIAN

Zmianą społeczną, jak definiuje to Piotr Sztompka, autor licznych opracowań z zakresu socjologii, skupiający swoje zainteresowania naukowe wokół zagadnień zmian społecznych oraz koncepcji systemu społecznego, jest „(...) różnica między stanem systemu społecznego (grupy, organizacji) w jednym momencie czasu i stanem tego samego systemu w innym momencie czasu”.¹

Realizacja działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań wypracowanych w niniejszym dokumencie powinna przyczynić się m.in. do:

- poprawy sytuacji rodzin i osób ubogich,
- uwrażliwienia społeczności lokalnej na problem ubóstwa,
- podniesienia kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenia ich szans na podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy,
- zwiększenia liczby osób zaktywizowanych zawodowo,
- zmniejszenia skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia,
- zwiększenia liczby miejsc pracy,
- zmniejszenia liczby osób bezrobotnych,
- eliminowania zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy,
- wzrostu liczby podmiotów gospodarczych,
- zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej,
- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla rodzin,
- podniesienia jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,
- zwiększenia szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce,

¹ Piotr Sztompka, *Stawanie się społeczeństwa: pomiędzy strukturą a zmianą*, (w:) Joanna Kurczewska (red.), *Zmiana społeczna. Teoria i doświadczenia polskie*, Warszawa 1999, IFiS PAN, ss. 41-42.

- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
- polepszenia dostępu do podstawowych usług zdrowotnych, jak również specjalistycznych usług medycznych,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego trybu życia,
- zwiększenia liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia,
- zapobiegania wykluczenia cyfrowego osób starszych,
- zwiększenia udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- uwrażliwienia społeczeństwa na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych,
- podniesienia jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym,
- poprawy komfortu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,
- spadku przestępczości, w tym wśród nieletnich,
- poszerzenia wiedzy uczniów w zakresie przestępczości i jej skutków,
- zapobiegania patologiom wśród nieletnich,
- umocnienia współpracy sąsiedzkiej w walce z przestępczością,
- zwiększenia bezpieczeństwa na drodze,
- podniesienia poziomu profesjonalizacji kadry pomocy społecznej,
- podniesienia jakości świadczonych usług,
- zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- zwiększenia aktywności mieszkańców, wzrostu liczby inicjatyw społecznych,
- podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców o podejmowanych przez samorząd działaniach i zamierzeniach.

5. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgorzyno będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami. Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od ich charakteru. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Miejską.

5.1. PROGRAMY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgorzyno na lata 2016-2020 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
2. Program współpracy Gminy Węgorzyno z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
3. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Węgorzyno.

5.2. PROJEKTY

Projekty stanowią „bank pomysłów”, tzn. ich realizacja jest wskazana, ale możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe. Prezentowane poniżej projekty powstały w trakcie prac nad strategią. Jego autorami są przedstawiciele placówek oświatowych w Węgorzynie.

Projekt 1.

„Bezpieczeństwo na dwóch kółkach”

Wnioskodawca projektu:

Szkoła Podstawowa im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Węgorzynie,
ul. Grunwaldzka 2.

Cel główny projektu

Zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym z udziałem dzieci w wieku szkolnym, rozwój uczniów, kształtowanie kulturalnego zachowania ucznia w ruchu drogowym jako pieszego i rowerzysty.

Cele szczegółowe projektu

Projekt ma na celu podniesienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez edukację dzieci i młodzieży w zakresie wychowania komunikacyjnego, poprzez:

- stworzenie kompleksowego obiektu służącego promowaniu bezpieczeństwa ruchu drogowego (poprzez doposażenie placu szkolnego w modele znaków drogowych, sygnalizację świetlną);
- zorganizowanie infrastruktury do egzaminowania na kartę rowerową, przeprowadzania konkursów z zakresu wiedzy o bezpieczeństwie ruchu drogowego (teoretycznej i praktycznej);
- realizowanie zadań wynikających z krajowych programów poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (doposażenie szkoły w sprzęt rowerowy i przeszkody do praktycznego pokonywania rowerowego toru przeszkód).

Miejsce realizacji projektu

Szkoła Podstawowa im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Węgorzynie i Gimnazjum im. Orła Białego w Węgorzynie.

Beneficjenci projektu

Uczniowie klas IV-VI Szkoły Podstawowej w Węgorzynie i Gimnazjum w Węgorzynie.

Partnerzy w realizacji projektu

- Policja,
- Straż Miejska.

Czas realizacji projektu

Rok szkolny.

Projekt 2.

„Lekkoatletyczne soboty w Gminie Węgorzyno dla dzieci klas 0-III.”

Wnioskodawca projektu:

Dariusz Czajka – Szkoła Podstawowa im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Węgorzynie, ul. Grunwaldzka 2.

Cel główny projektu

Wszechstronny rozwój uczniów, propagowanie sposobów zdrowego spędzania wolnego czasu, przygotowanie dzieci i młodzieży do systematycznego uprawiania ćwiczeń fizycznych i rekreacyjnych, profilaktyka w przeciwdziałaniu uzależnieniom. Udział w zawodach sportowych dostarczy uczniom radości z sukcesów, a także nauczy umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych, tolerancji, szacunku i zdrowych zasad w rywalizacji sportowej i w życiu osobistym.

Cele szczegółowe projektu

- promowanie aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego;
- propagowanie zdrowego stylu życia;
- stwarzanie warunków do samodzielnego rozwijania zainteresowań i uzdolnień lekkoatletycznych dzieci;
- popularyzacja lekkiej atletyki;
- wdrażanie etycznych zasad w czasie zmagania sportowych;
- kształtowanie sprawności ogólnej i specjalnej z zakresu lekkiej atletyki;
- doskonalenie sprawności kondycyjnej i koordynacyjnej;
- przygotowanie do udziału w zawodach sportowych.

Miejsce realizacji projektu

Stadion Miejski w Węgorzynie.

Beneficjenci projektu

Uczniowie i ich rodziny z terenu gminy Węgorzyno.

Partnerzy w realizacji projektu

- Rada Rodziców (pomoc w sędziowaniu i bezpiecznym przeprowadzeniu zawodów),
- Gmina Węgorzyno (przygotowanie bieżni stadionu, dojazdy dla dzieci spoza Węgorzyna).

Czas realizacji projektu

9 maja – 26 września.

Projekt 3.

„Cheerleaders” – zajęcia rekreacyjno-taneczne

Wnioskodawca projektu:

Joanna Stasiak – Szkoła Podstawowa im. Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Węgorzynie, ul. Grunwaldzka 2, tel. 913-971-418.

Cel główny projektu

Podniesienie sprawności fizycznej, rozwijanie wrażliwości na piękno i estetykę ruchu, umuzykalnienie i utanecznienie ćwiczących oraz zaspokojenie potrzeb ruchowych dzieci.

Cele szczegółowe projektu

- zapewnienie czynnego wypoczynku dzieci oraz ich bezpieczeństwa poprzez uczestnictwo w zajęciach rozwijających pasję i zainteresowania;
- poszerzenie wiadomości i rozwój talentów oraz nauka samoorganizacji wolnego czasu poprzez udział w proponowanych zajęciach;
- nabycie umiejętności odrzucania proponowanych przez świat zagrożeń poprzez naukę korzystnego i ciekawego zagospodarowania czasu wolnego, rozbudzanie zachowań asertywnych;
- pokaz nabytych umiejętności podczas imprez gminnych, środowiskowych.

Miejsce realizacji projektu

Sala gimnastyczna Szkoły Podstawowej w Węgorzynie, ul. Grunwaldzka 2.

Beneficjenci projektu

Dwie grupy uczniów w wieku 6-13 lat z terenu gminy Węgorzyno, przede wszystkim z rodzin o niskim statusie materialnym, dysfunkcyjnych i dotkniętych lub zagrożonych patologią oraz rodzin, którym potrzebna jest opieka nad dzieckiem w czasie wakacji:

- grupa I – klasy I-III (15 dzieci),
- grupa II – klasy IV-VI (15 dzieci).

Partnerzy w realizacji projektu

- Urząd Miejski w Węgorzynie,
- Gimnazjum w Węgorzynie.

Czas realizacji projektu

Rok szkolny.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgorzyno na lata 2016-2020 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.